

15 groszy
za numerRedakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunańskiego 5
Telefon Redakcji 103-96
Telefon Administracji 103-10
Konto PKO Kraków 400.670

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie 3'50
złotych

Zagranicą 6 złotych

Wychodzi codziennie rano
z wyjątkiem poniedziałków
i dni poświęconychAdres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKOW

Jak sanacja zjadła miliard

Najcięższą kolubrynę, jaką sanacja wytacza przeciw poprzednim Sejmom, jest twierdzenie, że zabagniły one gospodarkę finansową, ponieważ — tak wołają — „sejmowładztwo“ było bardzo kosztowne, szastało pieniędzmi, nie myśląc o przyszłości. Dodawano nawet do tych twierdzeń „pieprzyki“, że wydawano pieniądze budżetowe na dziewczynki itp. rzeczy.

Jak ta sprawa przedstawia się w rzeczywistości? Do wyborów w r. 1930 sanacja nie miała większości, chociaż istnienie jej już rzucało cień na prace Sejmu. Ten ostatni niesanacyjny Sejm od marca 1928 do listopada 1930 gospodarował tak, że przez wszystkie te lata — deficyt budżetowy wynosił zaledwie 60 milionów, poprzednie zaś Sejmy potrafiły utrzymać równowagę, zaoszczędziły nawet przeszło pół miljarda, które w czasie bezsejmowym w jesieni 1927 wydano, ponieważ — jak się wyrażono — pieniądze są na to, aby je wydać.

Dopiero od r. 1930, gdy sanacja znanymi metodami zdobyła większość i sama uchwaliała budżety, zaczynają deficyty rósć w szalonym tempie. I to było następstwem „niechlujnej roboty“, jak — znowu z tegosamego miejsca — określono działalność poprzednich Sejmów.

Większość sanacyjna uchwaliała dotąd sama, bez udziału i wbrew ostrzeżeniom opozycji, cztery budżety, względnie jest w toku uchwalenia czwartego. Jaki jest rachunkowy rezultat tych budżetów? Jest taki:

w roku budżetowym 1931/32	deficyt	225	millj.
„ „ 1932/33	„	312	„
„ „ 1933/34	„	300	„
„ „ 1934/35	„	223	„

razem przeszło miliard złotych i to ostrożnie licząc, ponieważ ani r. 1933/34 nie jest jeszcze rachunkowo zamknięty ani r. 1934/35 nie jest do przewidzenia, mimo że p. minister skarbu i większość uchwalają sobie deficyt tylko 48 milionów, wstawiając 175 milionów z pożyczki jako dochód.

Ten miliard sanacja pokryła w rozmaity sposób: 500 milionów wzięto z rezerwy skarbów zaoszczędzonych z nadwyżek budżetowych z ery przedsanacyjnej. Przeszło 300 milionów skonsumowano czy ma się skonsumować z pożyczki narodowej. 90 milionów wzięto z Banku Polskiego jako bezprocentową pożyczkę, uciekając się do specjalnej ustawy o podwyższeniu poprzedniego kredytu 50-miljonowego do 100 milionów. 200 milionów wzięto z bonów skarbowych, które się ciągle prolonguje — razem przeszło miliard złotych dołożono do gospodarki sanacyjnej już dotychczas, nie mówiąc o najbliższej przyszłości, która — co zresztą już zapowiedziano — wymagać będzie nowych „operacji finansowych“.

Pozatem sanacja robiła niepraktykowane dawniej oszczędności. Dwa razy: raz za p. Matuszewskiego, drugi raz przy tzw. przeszerwowaniu obniżono dotkliwie pobory urzędnicze. Za rządów p. Prystora stosowano z całą

Z dyskusji nad budżetem ministerstwa komunikacji dowiedzieliśmy się ciekawych rzeczy odnośnie do jednego z tak licznych funduszy, — mianowicie drogowego. Ten fundusz był specjalnym wynalazkiem ówczesnego ministra robót publicznych generała Neugebauera, który zapomocą wydanego opodatkowania ruchu autobusowego umyślił zdobyć środki na budowę i naprawę dróg. Pomysł ten okazał się zupełnie chybiony. Wprowadził ruch autobusowy wskutek k. zysu i tak zmałał, ale fundusz drogowy mało się pożywił — doniesiono przecież, że nie wpłynęła ani dziesiąta część spodziewanych dochodów.

Razem z ministerstwem robót publicznych rozpoczęła się stopniowa likwidacja funduszu drogowego. Likwidacja ta doprowadziła do tego, że — jak niedawno mówiono na zjeździe drogowym — za kilka lat wogóle dróg w Polsce nie będzie. Z jednej ostateczności przerzucono się do drugiej: można było mało zrobić, a nie robi się nic. Prawda, coś się robi, na „fundusz“ się zbiera, ale jest tego zaledwie tyle, że wystarczy na utrzymanie personelu i może na zapłacenie dostawców. Tu wyszła na jaw jedna bolączka, o której głośno się mówi, a której niema możliwości zaradzić: państwo nie płaci za robotę i dostawy. Ile tych zaległości jest, trudno uchwycić, w każdym razie będzie tego spora liczba milionów. A państwu nie można nic zrobić, tu kończy się władza komorników.

Będzie więc dalej włókił się bałagan drogowy, aż dojdziemy do tego, że zamiast gościńców będą same polskie drogi, zamiast autobusów przedpoto-

bezwzględnością tzw. gilotynę, obcinając budżet oświaty, podwyższając opłaty szkolne, zmniejszając dopłatę do funduszu bezrobocia itd. To wszystko jeszcze nie pomogło — wprowadzono szereg nowych podatków czy wprost czy pod wstydliwą nazwą różnych funduszy.

Z powyższych zestawień okazuje się, jak realną była gospodarka sanacyjna w porównaniu z „rozrzutnością“ poprzednich Sejmów. Dobrze im tak mówić na gębę, ale w świetle nieubłaganych cyfr sprawa ta wygląda całkiem odwrotnie. Niecałe 4 lata niepodzielnej większości sanacyjnej w Sejmie kosztuje Polskę miliard złotych — ile jeszcze więcej będzie kosztowało, gdy sanacja zapomocą nowej konstytucji utrwali się na dalszych kilka lat?

Czy już zakupiłeś los 29 Loterii Klasowej?

Ciągnięcie I. klasy już 16 b. m.

**Największa
wygrana 2,000.000 złotych!**

Spiesz natychmiast po Twój szczęśliwy los do najsłynniejszej w kraju kolektury

BRACIA SAFIER

Kraków, Rynek Główny 6.

Ceny losów:

Cwiartka zł 10.—, połówka zł 20.—, cały los zł 40.—.

Zamówienia wykonuje się za uprzednią opłatą przypadającej należności na konto P. K. O. Nr. 400.117 lub 414.400, względnie przekazem pocztowym.

Jeden z „funduszków“

powe budy, zamiast ruchu europejskiego ruchu zapadłej prowincji. I na tym odcinku, jak na wielu innych, sanacja święci triumfy.

Sąd okręgowy w Krakowie, Wydział III Karny. Dnia 3 lutego 1934 r. III Pr. 15/34. Sąd okręgowy Wydział III w Krakowie, na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu okręgowego w Krakowie, wydał następujące postanowienie: 1. Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493 austrj. procedury karnej zarządzą i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 1 lutego 1934 konfiskatę czasopiśm „Naprzód“ Nr. 25 z 1 lutego 1934 r. z powodu treści: 1) artykułu zamieszczonego na stronie 1 pod tytułem „AZ TRZY SUKCESY“ w ustępie od słów „Jeżeli w ósmym“ do słów „nie widzi“, albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występku z artykułu 127 k. k.;

2) artykułu, zamieszczonego na stronie 1 pod tytułem „PROTESTACYJNY STRAJK W KRAKOWIE 5 LUTEGO“ w ustępie od słów „Ubezpieczalnie“ do słów „kapitałistycznego ustroju“, albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występku z art. 156, 170 k. k.;

3) artykułu zamieszczonego na stronie 3 pod tytułem „LISTY Z KRAJU“ w ustępie od słów „że się to“ do słów „dość częsta“, od słów „z powodu“ do słowa „chudopacholka“, od słów „Nakazano nam“ do słów „radosnej twórczości“, od słów „na cześć twórców“ do słowa „blagonadziejności“, albowiem treść tych ustępów zawiera znamiona występku z art. 127 k. k. — II. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopiśma „Naprzód“ i w Dzienniku urzędowym. — III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony. — Przewodniczący: Dr. Hubl wr. Prezes Sądu okręgowego. Protokolant: Kobylarz wr.

Ustrzeżenie!

Nie dajcie się oszukiwać i nie pijcie bezwartościowego piwa po tej samej cenie co piwo znanych browarów.

ROBOTNICZE TOWARZYSTWO SŁUŻBY
SPOŁECZNEJ

(ul. Dunajewskiego 5 lewa oficyna I p.) urządza
w każdą niedzielę

POPOŁUDNIE BAJEK DLA DZIECI
z obrazami świętymi.

Początek o godzinie 5. Wstęp 10 i 20 groszy.

Nasza armja wiejska

Jednocześnie z kongresem partyjnym obradował przez jeden dzień kongres — drugi z kolei — Związku Zawodowego Małorolnych.

Kongres ten miał zupełnie inny charakter, niż tamten. Nietylko dlatego, że był to kongres zawodowy, a nie polityczny i że inne były z natury rzeczy tematy obrad; że delegatami byli w przytłaczającej większości chłopci, biedota wiejska, ale dlatego przede wszystkim, że inny panował nastrój i inne było nastawienie.

Podczas gdy na kongresie partyjnym toczyła się dyskusja teoretyczna, szukająca najlepszych dróg i środków walki o zwycięstwo klasy robotniczej, to na kongresie małorolnych przesunął się żywy i wierny obraz wsi dzisiejszej, malowany przez samych jej mieszkańców.

Delegaci, reprezentujący wszystkie zakątki kraju, tworzyli chór, śpiewający jedną jedyną ponurą melodię o stosunkach na wsi. Wszystkie nędra i niedola, wszystek ból i gniew mieściły się w tej melodji. Sypały się skargi i oskarżenia pod adresem winowajców krzywdy chłopskiej, padały słowa buntu i przestrogi.

Był to naturalny odruch ludzi ciężko pracujących, a cierpiących biedę, rujnowanych przez kryzys i podatki, szykanowanych przez administrację.

Ale — i to jest rzecz najważniejsza — ludzie ci bynajmniej nie padają na duchu, nie poddają się losowi. Zrozumieli bowiem źródło trapiącego ich zła i znaleźli drogę wyjścia. To Związek nauczył ich prawdy o socjalizmie i walce klasowej, zorganizował ich do tej walki i prowadzi ją od kilku lat z coraz większym powodzeniem. Jest to najmłodszy z naszych związków zawodowych, a cieszy się ogromnym, bezgranicznym przywiązaniem i zaufaniem swych członków. Świadczy to, jak pożyteczną Związek spełnia rolę, jak potrzebny był na wsi.

Świadczy ponadto, że masy małorolne stanowią wdzięczną glebę pod siew socjalizmu. Chociaż na kongresie nie mówiono o sprawach politycznych, to przecież wszyscy uczestnicy doskonale zdawali sobie sprawę z łączności i ścisłej zależności spraw zawodowych i politycznych. To też często rozbrzmiewały żywiołowe okrzyki przeciw „sanacji”, a gdy wspomniano mimochodem o P. P. S., zrywała się burza oklasków. Chłopi małorolni instynktownie wychuwają w Partji naszej swą przewodniczkę i widzą w socjalizmie jedyny dla siebie ratunek. Jest ufność i wiara młodych wyznawców, niezamocna żadnym zgrzytem, żadnymi wątpliwościami.

Mamy tu do czynienia ze zjawiskiem, którego doniosłość nie wszyscy towarzysze doceniają należycie. Ktoby chciał dzisiaj zaliczyć biedotę chłopską do warstw wstecznych, od których socjalizm winien stronić, naraziłby się na śmieszność. Jest to element niezmiernie podatny dla socjalizmu, nietylko ze względu na swą sytuację ekonomiczną, ale też z uwagi na swój głód duchowy. Małorolnicy rozumieją, że póki trwa ustrój kapitalistyczny, to w żaden sposób na swym skąpym kawałku ziemi nie podźwigną się do wyższych, kulturalniejszych form życia. Wszystkie stronnictwa, opierające swój program w ramach ustroju kapitalistycznego, nie mają już więcej nic do powiedzenia chłopom małorolnym. Dobrą nowinę głosi im tylko socjalizm.

Nie zapominajmy, że chłopów małorolnych (do 10 ha) jest w Polsce

Przesilenie we Francji

Kiedy w październiku r. ub. ustąpił pierwszy gabinet Daladiera, pisaliśmy wówczas, że dymisja ta oznacza początek końca rządów centrowych, jakimi są rządy radykałów, najliczniejszego stronnictwa w Izbie, i że radykałowie podzielą los partji mieszczańskich w innych krajach, t.j. zostaną starci w zapasach między stronnictwami wielko - kapitalistycznymi i robotniczymi.

I oto po niespełna czterech miesiącach, w ciągu których przewinęły się jeszcze cztery gabinety radykalne, tenże Daladier padł poraz drugi. Padł po kilku zaledwie dniach rządzenia, padł wśród burzliwych i krwawych demonstracji ulicznych.

Ten kilkudniowy żywot gabinetu Daladiera oświetlił w sposób niezwykle jaskrawy całą istotę mieszczańskiego radykalizmu francuskiego. Daladier z początku powołał do gabinetu dwóch ministrów, skłaniających się ku prawicy, sądząc, że w ten sposób zyska poparcie części prawicy. Daladier chciał więc rządzić, nie oglądając się na socjalistów. Ale rachuba zawiodła. Daladier przekonał się wnet, że nie będzie miał większości i od razu przerzucił się na lewą stronę. Dwaj nowi ministrowie otrzymali dymisję, zwolniono prefekta policji, Chianpe, człowieka reakcji, wmieszanego w aferę Stawickiego. Daladier otrzymał poparcie lewicy, a tem samem większość Reakcja, wściekła z powodu swej porażki,

rozpętała manifestacje uliczne, padli zabici i ranni. I oto Daladier natychmiast podaje się do dymisji, by „uniknąć rozlewu krwi”, która zresztą już się połała. Ustępuje w chwili, gdy monarchiści i faszyci wołają pod adresem posłów: na latarnię! gdy dziennik monarchistyczny grozi śmiercią ministrom gabinetu i nowemu prefektowi policji. „Nie chcąc rozlewu krwi”, Daladier ulega naciskowi tych, co — w razie dojścia do władzy — utopiliby w morzu krwi Republikę i ruch robotniczy.

Oczywista — takie stronnictwo, po zbawione programu i košca, ciągnące ku prawicy, a korzystające z głosów lewicy, marnujące swą energję na ciągłych, a bezprzedmiotowych, zmianach gabinetów, nie nadaje się w czasach dzisiejszych do kierowania państwem. To też dorobek tych rządów radykalnych jest naogół ujemny: w polityce zagranicznej Francja nie odgrywa tej roli, jaką mogłaby i powinna odgrywać; ciężar gatunkowy tej polityki coraz mniej waży w Europie; polityka wewnętrzna doprowadziła do wzrostu sił reakcji i do otwartej próby obalenia republiki i demokracji.

Bo że reakcja ta szermuje hasłem oczyszczenia Francji od korupcji i brudnych afer, to jest to tylko obłudny pretekst. Jeśli chodzi o aferę Stawickiego, to Rząd radykalny — trzeba to przyznać — nie oszczędził nikogo ze swego stronnictwa, wmie-

szanego w tę aferę. A przecież w aferę tę są wmieszani także prawnicy, jak Chiappe, jak red. Dubarry i in., a niewiadomo jeszcze, co ujawni dalsze śledztwo. A ileż to afer skandalicznych wykryto za rządów prawicy, i w których skompromitowały się wysokie osobistości ze sfer reakcyjnych. Wszędzie faszyci pchają się do władzy pod pretekstem „sanacji moralnej”, by wszelką moralność zatopić w bagnie rozkładającego się kapitalizmu, jedynego źródła korupcji i złodziejstw.

Przesilenie obecne we Francji jest więc także przesileniem radykalizmu francuskiego, tego stronnictwa, które nie wie co począć z liczbą swych członków w Izbie i nieudolnością swych rządów doprowadziło do kryzysu parlamentaryzmu we Francji.

Jeśli chodzi o dalszy rozwój wypadków, to, nie bawiac się w prognozy, można stwierdzić, że reakcja nie zdobędzie Paryża w walce ulicznej. Ale zachodzi możliwość rozpisania nowych wyborów, które wobec nastrojów tak wroślich dla radykałów, mogłyby przynieść zwycięstwo prawicy. A wówczas reakcja usiłowałaby legalną drogą podważyć demokrację.

W każdym razie dotychczasowa rola radykałów w życiu Francji zdaje się skończona. Oznacza to znostnienie walk klasowych i przejście do bezpośrednich walk między reakcją kapitalistyczną i Socjalizmem.

(imb).

Walka przeciwko pogarszaniu ustaw socjalnych

Łódź (telefonem).

Sprawą pogorszenia ustaw socjalnych w Łodzi i całym okręgu łódzkim od samego początku wywołała wielkie oburzenie i protesty wśród robotników.

Związek klasowy włókienniczy zajął w tej sprawie jasne i zdecydowane stanowisko w swoim piśmie z dn. 27 grudnia 1933 r., przesłanem do organizacji przemysłowców, stwierdzając, że na żadne pogorszenie dotychczasowych zdobyczy socjalnych robotnicy nie zgodzą się i że Związek kategorycznie przeciwko temu protestuje.

Wprowadzanie w życie nowej ustawy scaleniowej wywołało dalsze burzliwe protesty w masach robotniczych, to też proklamowany przez związki zawodowe strajk protestacyjny w dniu 10 stycznia r. b. wypadł imponująco.

Niezależnie od tego, stosownie do wezwania organizacji zawodowych, robotnicy prowadzą walkę oporu przeciwko pogorszeniu ustaw socjalnych we wszystkich fabrykach Łodzi i okręgu, opuszczając pracę w soboty po przepracowaniu 6 godzin. Niektóre fabryki w sobotę ogłaszają świetówki (jak „Krusche i Ender” w Pabianicach), aby w ten sposób zmusić robotników do ustępstw.

W ostatnim czasie w wielu fabrykach

85% ogółu rolników. Jest to więc najliczniejsza warstwa w Polsce, a pod względem ekonomicznym i społecznym jedna z najbardziej upośledzonych. Jeśli tedy chcemy uruchomić wszystkie siły do walki z faszyzmem, do walki o socjalizm, to musimy czerpać pełną garścią z tego nieprzebranego — i naprawdę wdzięcznego — materiału ludzkiego, jakim jest ta rzesza małorolnych.

Niemasz Rządu Robotniczo - Włóścińskiego bez braci małorolnych!

(imb.)

były ogłaszane 2 — 3-godzinne strajki protestacyjne.

Robotnicy chodzili i chodzą masowo do kantorów z protestami przeciwko wspomnianym ustawom.

Również było szereg zatargów na tle rozrachunku za pracę i robotnicy zgadzali się przyjąć tylko a conto należności, protestując w ten sposób przeciwko wyższym opłatom na rzecz Ubezpieczalni Społecznej.

Na zebraniu delegatów fabrycznych w dn. 5 b. m. opinja delegatów była jednolita co do prowadzenia dalszej walki oporu, jednak część delegatów, chcąc dać wyraz swemu protestowi, stanęła na stanowisku proklamowania ogólnego strajku. Wyznaczono nawet datę na czwartek, 8 b. m.

Ponieważ jednak jednolita akcja nie mogła być na czas uzgodniona przez wszystkie wchodzące w grę organizacje wybuchły strajk ogarnął tylko część robotników, a mianowicie tych, którzy nie licząc się ze stanowiskiem zwią-

zków, przyzwyczailli się iść za każdym głosem, mówiącym o walce.

Ogromna większość robotników natomiast, stojąc karnie przy związkach zawodowych, stanęła na stanowisku prowadzenia w dalszym ciągu walki oporu i stosowania się ściśle do dyrektyw związków zawodowych.

W czwartek zebrali się delegaci tych fabryk, które wzięły udział w strajku. Po rozważeniu sytuacji, postanowili oni również znaczną większością głosów rozpocząć strajk przerwać i odroczyć, ale stosować w dalszym ciągu bezwzględny opór przeciwko nowym ustawom i stosować się do dyrektyw związków zawodowych co do dalszych form walki.

Masy robotnicze zdecydowane są nie ustąpić ani o krok ze swoich słusznych postulatów i gotowe są do każdej akcji na wezwanie swoich organizacji.

**

O dalszych formach walki w całym kraju rozstrzygnie najbliższe posiedzenie Komisji Centralnej.

Słuszna myśl

W jednym z artykułów p. as w „Wiad Liter.” znaleźliśmy niedawno następujące zdanie: „Świat zmaga się z coraz nowymi trudnościami, człowiek walczy z bydlęciami ale nawet obraz bydlęcia ryczącego mniej jest wstrętny od zadowolonego czochrania się ludzi w płytkiej i spokojnej kałuży...” Bardzo dobrze i trafnie powiedziane. Ale nie we wszystkich widok „czochrania się” w płytkiej i spokojnej kałuży wywołuje wstrząs obrzydzenia. Przeciwnie, także „czochranie się” potrzebne jest niekiedy — do — dobrego samopoczucia, wypływającego przede wszystkim z poznania i porozumienia się z bratnimi istotami „czochrającymi się” w pobliżu.

Zauważył to już dawno Henryk Heine i napisał taki czterowiersz ironiczny: „Sel-

ten habt ihr mich verstanden, selten auch verstand ich Euch, nur wenn wir im Kot uns fanden, da verstanden wir uns gleich” („Rozumieliście mnie rzadko kiedy, tak samo, jak ja was; dopiero gdy znaleźliśmy się w błocie, porozumienie nastąpiło szybko”). Muszę dodać, że słowo — Kot ma w języku niemieckim również bardziej drastyczne znaczenie...

Rzecz prosta — najlepiej i najzdrowiej jest — omijać zdaleka „płytkie i spokojne kałuże”, choćby na ich powierzchni zwodniały polyskiwał tęczę tłuścizny ochlapów, z pańskiego rzucanych stołu. Niech tam sięgają po nie, z „zadowoleniem czochranieniem się”, ci, których natura upośledziła brakiem — kregostupa. Bd.

Nie wie lewica, co robi prawica

Ile to pięknych rzeczy słyszymy codziennie o inwestycjach, o robotach z funduszu pracy, o ożywieniu życia gospodarczego itd. Dopiero wczoraj minister komunikacji opowiadał cuda, co się będzie robiło zapomocą pożyczki angielskiej, ile fabryk krajowych otrzyma zamówienia itd. To jest jedna, powiedzmy: jasna strona medalu, — teraz druga: ciemniejsza. Istniejąca od 1919 roku warszawska fabryka parowozów ma być zlikwidowana. W kapitale tej spółki, wynoszącym 10 milionów złotych, uczestniczą przemysłowcy belgijscy, w zarządzie zaś zasiadają same „gwiazdy” polskiej bankowości i przemysłu. Okazuje się, że fabryka produkująca lokomotywy, motory, hamulce itd. nie ma robót, akcjonariusze zaś nie chcą trzymać uwięzionych w niej kapitałów bez widoków na dywidendę.

W tym samym czasie, gdy jedna z dwóch w

Polisce fabryk parowozów ma być zamknięta, opowiadają nam, że za pożyczonych w Anglii 130 milionów złotych, mają być produkowane specjalne hamulce i to — tak z warunków pożyczki wynika — przeważnie w Anglii, ileż pożyczka ta jest typowo towarową, tj. większa jej część będzie wypłaconą w towarach. Na to się pożyczają pieniądze — rzekomo dla ożywienia ruchu przemysłowego, aby równocześnie skasować ważną placówkę przemysłową! Być może, że kapitał zagraniczny nie ma interesu w jej utrzymaniu, a gdzie są polscy udziałowcy, gdzie zamówienia państwowe? Okazuje się, że łatwiej mówić o inwestycjach, niż je robić. A jeżeli się je robi, to obcym kapitałem w obcym kraju. Zredukować polskich robotników — w tym względzie nie ma się żadnych skrupułów.

— o o o —

Czas pracy w szkolnictwie z ŻYCIA ROBOTNICZEGO

DODATKI SŁUŻBOWE ZA NADLICZBOWE GODZINY

Równocześnie ukazały się dwa rozporządzenia ministra oświaty: jedno o wymiarze godzin nauczania w szkolnictwie, drugie zaś o dodatkach służbowych za nauczanie w godzinach nadliczbowych.

Pierwsze rozporządzenie ustala, że nauczyciele szkół średnich ogólno-kształcących i zakładów kształcenia nauczycieli obowiązani są do udzielania nauki w ilości 21, 23 lub 27 godzin lekcyjnych tygodniowo. Pierwsza liczba odnosi się do nauczycieli języków, fizyki, chemii, przyrody i przedmiotów pedagogicznych; druga liczba godzin obejmuje nauczycieli religii, matematyki, historii, geografii i higieny; trzecia zaś nauczycieli gimnastyki, rysunków, zajęć praktycznych, muzyki i śpiewu. Nauczyciele szkół powszechnych obowiązani są do 28—30 godzin lekcyjnych tygodniowo. Dyrektorzy szkół średnich mają obowiązkowych 6 do 8 godzin lekcyjnych, zaś kierownicy szkół powszechnych 20 do 28 godzin tygodniowo.

Stawki miesięczne dodatku służbowego za jedną

godzinę nadliczbową w tygodniu wynoszą dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli — 10 złotych, dla nauczycieli szkół zawodowych — 12 złotych, dla nauczycieli państwowego instytutu nauczycielskiego 12 złotych, dla konserwatorów muzycznych od 10 do 16 złotych, zależnie od kategorii wykładanych przedmiotów, dla instruktorów szkół zawodowych do 8 złotych. Nauczyciele szkół powszechnych otrzymują za jedną godzinę nadliczbową w tygodniu stawkę miesięczną w kwocie 5 złotych. Nauczyciele ćwiczeń cielesnych otrzymują dodatek służbowy w wysokości miesięcznej 10 złotych za 1 godzinę w tygodniu gier i zabaw. Wychowawczynie przedszkoli otrzymują 5 złotych miesięcznie za 1 godzinę nadliczbową w tygodniu. — Stawki dodatków służbowych dla wybitnych fachowców w szkołach zawodowych i specjalnych ustala w każdym poszczególnym wypadku minister oświaty.

— o o o —

nowiska członka rady zawiadowczej kanału Sueskiego, stanowiska dającego wysokie dochody bez jakiegokolwiek pracy. Teraz ma ratować Francję. Inaczej na tę misję zapatruje się klasa robotnicza, która jednemu jedynemu przeciwstawia swoją nieufność w formie strajku generalnego. Dla demokratów jest to wystarczająca odpowiedź, neutralizująca wstąpienie do rządu choćby samego Herriota i jeszcze paru radykałów czy eksocjalistów.

* * *

NIEŚCISŁA INFORMACJA PAT

Zamieściliśmy wczoraj depezę PAT z Paryża, o b. prezydencie Rzeczypospolitej Francuskiej p. Gastonie Doumergue, jakoby tenże podczas swej prezydentury wstąpił był w związek małżeński. Informacja ta jest nieścisła, wiadomą bowiem jest rzeczą, że p. Doumergue ożenił się dopiero w ostatnich dniach kadencji, po której przeszedł być prezydentem Republiki i cofnął się w życie prywatne.

z ŻYCIA ROBOTNICZEGO

— o —

NISZCZENIE ZDOBYCZY ROBOTNICZYCH W ZAGŁĘBIU KRAKOWSKIM

Górnicy zagłębia krakowskiego mieli to szczęście, że za czasów, gdy górnicy w wielkich zagłębiach w byłej Austrii, siłą swojej organizacji zdobywali wiele bardzo ważnych koncesyj ustawodawczych, z tych zdobyczy korzystali.

Były czasy, gdy w całym górnictwie austriackim były prowadzone odbiórki robót kopalnianych raz na miesiąc, a tem samem i wypłaty zarobków robotniczych odbywały się także co miesiąc, a ponieważ każdy trzeci miesiąc w kwartale ma prawie że pięć tygodni, więc też i te wypłaty zarobków były także co pięć tygodni.

Stan ten był bardzo uciążliwy dla górników i postanowili zdobyć krótsze terminy odbiórek pracy, a tem samem i krótszych terminów wypłat. W istocie uzyskano 14-dniowe odbiórki i wypłaty w całym górnictwie austriackim z zagłębiem krakowskim włącznie, tak że było 26 wypłat w roku, czyli prawdziwie co 14 dni wypłata. Stan tych odbiórek i wypłat w górnictwie austriackim i czechosłowackim jest do dziś dnia utrzymywany.

Drugą ważną zdobyczą górników było, że w r. 1916 zostało wydane rozporządzenie cesarskie o przeszkodach wykonania pracy. Na mocy tego rozporządzenia górnicy zdobyli § 1154 b) ogólnej austriackiej ustawy cywilnej. Paragraf ten ustanawiał, że jeżeli robotnik kopalniany nie był w stanie bez własnej winy przyjść do pracy, kopalnia była obowiązana mu zapłacić tę dniówkę. Zdobycz ta była dla górników cenną, zwłaszcza, że w razie nieszczęśliwego wypadku, doznanego przez robotnika przy pracy, robotnikowi przysługiwało prawo do wypłaty przez kopalnię pełnego zarobku przez sześć dni od dnia wypadku.

Zdobycz tę wprowadzono do umowy o warunkach pracy i dotychczas górnicy korzystali z tej dawnej i ważnej zdobyczy. Obecnie kopalnie zagłębia krakowskiego przysięgają do odbierania górnikom prawa korzystania z § 1154 b). Sprawa ta wywołała już wśród górników zagłębia krakowskiego duże rozgoryczenie. Ponieważ jednak trzeba tę sprawę odpowiednio dla całego zagłębia ująć i zająć odpowiednią postawę w obronie wyżej wymienionych zdobyczy, okręgowy sekretarjat CZG w Chrzanowie zwołuje w tej sprawie konferencję delegatów ze wszystkich kopalni, na dzień 10 lutego br.

Jan Papuga.

INTERWENCJA CZG W OBRONIE GÓRNIKÓW SALINARZY I SALINARNYCH EMERYTÓW

W dniu 3 bm. tow. sekretarze CZG Papuga i Haluch, oraz delegaci z Wieliczki i Bochni interwenjowali w generalnej dyrekcji monopolu solnego w Warszawie w sprawie pracowania pełnych tygodni i w sprawie zapewnienia emerytur górnikom salinarnym.

Delegację przyjął generalny dyrektor monopolu solnego p. Miczkiewicz, który wysłuchał przedłożonych postulatów salinarzy, w szczególności sprawy emerytalnej. Naturalnie, jak zwykle, rzekł p. dyrektor, że sprawę uważa za słuszną i że postulatory te zyczliwie w ministerstwie według możliwości poprze.

Nie chcemy być złym prorokiem ale znając dzisiejsze stosunki, uważamy, że salinarze tak w sprawach pracy jak i w sprawach emerytalnych będą musieli zdobyć się na większe zainteresowanie się temi, tak ważnymi dla siebie sprawami, w celu bronięcia swego stanu posiadania!

**TOWARZYSZE! TOWARZYSZKI!
PAMIĘTAJCIE O FUNDUSZU PRASOWYM!**

Dwaj jubileaci socjalizmu

W tych dniach tow. Rudolf Müller ukończył 70 lat życia. Müller, urodzony w północnych Czechach jako syn biednego górnika, całe życie poświęcił pracy socjalistycznej, w szczególności w organizacji kolejarzy. Przez blisko 50 lat był sekretarzem potężnego związku kolejarzy przedwojennej i obecnej Austrii. Starsi kolejarze w Krakowie pamiętają Müllera, który niejednokrotnie przyjeżdżał na zgromadzenia, przemawiając rzeczowo i z niezwykłym humorem. W roku 1907 Müller został wybrany do parlamentu austriackiego, w którym zasiadał aż do rozpadnięcia się Austrii. W nowej Austrii należał też do Rady narodowej, a potem do Rady związkowej do roku 1932, kiedy z powodu wieku musiał się wycofać z czynnego życia politycznego.

Drugim jubilatą jest tow. Otto Gloeckel, który przed kilku dniami ukończył 60 lat życia. Gloeckel wyszedł z zawodu nauczycielskiego. On to wspólnie z Seitzem i Taublerem założył w roku 1897, gdy Wiedniem rządził Lueger, pierwszy związek nauczycieli postępowych, za co Lueger jego i Seitzę wyrzucił ze szkoły. Gloeckel w r. 1907 wszedł do parlamentu austriackiego, a potem do nowego parlamentu, w którym po dziś dzień zasiada. — Głównym jego zadaniem pozostała pedagogika, którą odkąd socjaliści rządzili w Wiedniu, uprawia jako przewodniczący miejskiej rady szkolnej. On to przeprowadził w Wiedniu reformę szkolnictwa powszechnego, która stała się wzorem dla wielu krajów.

— o o o —

Jeden, jedyny człowiek

Tak nazywają Doumergue'a pisma pravicowe. On, jeden, jedyny człowiek, który może uratować Francję.

Przedewszystkiem: przed kim czy przed czem uratować? Naturalnie nie przed anarchją uliczną, a przed anarchją parlamentarną, którą — dla prawicy — przedstawiają — socjaliści. Klamią te pisma, pisząc, jakoby socjaliści uchylali się od odpowiedzialności, wołając „rządzić za kulisami”. Nawet w Polsce, gdzie tylko dochodzą odgłosy, czytaliśmy, jak Leon Blum niejednokrotnie domagał się oddania socjalistom władzy — nie chciał być przyczepkiem i ciągłym ratownikiem radykałów, chciał wziąć odpowiedzialność.

Ten jeden, jedyny człowiek jest i był dzieckiem Senatu i od Senatu zależą dalsze jego losy. Gdy w r. 1924 pierwszy we Francji prawdziwy parlament lewicowy zmusił prezydenta Milleranda do ustąpienia, następcą jego został Doumergue. Mówiono: to tradycja, że prezydent Senatu zostaje prezydentem republiki, ale tu nie działała tradycja, lecz większość senacko-prawicowa, która na swym kandydacie Doumergue skupiła 500 głosów, podczas gdy kandydat lewicy Painleve zebrał 300. Tu wyraźnie objawiła się współpraca reakcyjnego Senatu z reakcją w Izbie posłów i na tej złożonej reakcji Doumergue obecnie też spekuluje.

Powiadają, że „programem” jego jest albo wyłączenie się dobrowolnie Izby na rok albo jej rozwiązanie. Samowylączenie się przy zdecydowanej większości lewicowej (90 głosów), jaką otrzymał Daladier jeszcze we wtorek? Z jakiej racji? Dlatego, że Daladier postąpił sobie demokratycznie, nie chcąc dopuścić do dalszego rozlewu krwi, którą szafowali rojaliści z „Action Française” w obronie napędzonego oberpolicjanta Chiappe?

Tu właśnie jeden jedyny liczy na pomoc Senatowi. Bez jego zgody prezydent nie może rozwiązać Izby. Czy Senat to pozwolenie da? Byłby to drugi w ciągu 63 lat istnienia republiki wypadek rozwiązania Izby z tą różnicą, że pierwsze rozwiązanie w r. 1875 miało dać większość monarchistom dla obalenia republiki, obecnie zaś miałyby dać większość prawicy dla pozbycia się nie tyle kartelu lewicy, ile stanowiących główny jego kościół — acz bez formalnego związku — socjalistów.

Pisma pravicowe podnoszą z naciskiem bezinteresowność p. Doumergue'a i jego poświęcenie. Drugie jest jasne: jeżeli się ma 70 lat i ma się za sobą najwyższą w państwie godność, nie jest tak łatwo podjąć się premjerostwa i to w takich warunkach. Z bezinteresownością jest trochę gorzej: pierwszym czynem Doumergue'a po opuszczeniu pałacu Elizejskiego było przyjęcie sta-

Mały feljeton

Psy i owoce

Wieczorem po ukończonej pracy biorę do rąk gazetę, ażeby dowiedzieć się, co słychać na szerokim świecie. Czytam je już nie zawodowo, z obowiązku, lecz jako czytelnik, jako osoba prywatna, nie wspólnego z dziennikarstwem nie mająca.

„W... robotnik ukarany został aresztem 7-dniowym za kradzież psa, którego zabił i zjadł”.

Sam przyznał się do tego, więc niema żadnych wątpliwości.

„W... bezrobotni skupują od czyszciciela miasta odpadki i okraszają tem ziemniaki”

Brrr...

„W... przyrządza się mąkę z kory drzewnej...”

Dosyć mam tego! Nie chcę więcej czytać, bo oszaleję. Wyjdę lepiej na miasto przewietrzyć się, odetchnąć świeżym powietrzem.

Mijam owocarnię rześcicie oświetloną. Bardzo lubię owoce; niech przynajmniej przyjrzą im się. Na kupno mnie nie stać.

Leżą ślicznie ułożone pomarańcze katarskie po 1 zł. 20 gr. sztuka. Gruszki soczyste, podłużne, lekko zarumienione; cena nie uwidoczniła. Wstydzi się kupiec ale zapewne są amatorzy, placący 6 złotych i 10 złotych za kilo. Inaczejby nie sprzedano.

Dalej leżą purpurowe jabłka kanadyjskie. Blyszczy czerwien skórki. Cena 3 złote kilo. Chętnie zjadłbym takie jabłko, ale budżet nie wytrzyma.

Kilka kroków dalej znowu owocarnia i znowu nagromadzone owoce ze wszystkich części świata. Zastanawiam się, kto w czas kryzysu spożywa te masy winogron, jabłek, gruszek, bananów i ananasów? Czy ta cienka warstwa pasibrzuchów, żerujących na kryzysie nie przesadza w żarłoczności? Czy nie szkodzi im ten nadmiar owoców? Bo przecież nikt mi nie mówi, że winogrona, pomarańcze i ananasy są w Polsce artykułem żywnościowym szerokich mas i codziennego ich użytku.

Staję przed trzecim oknem. Znowu nagromadzone owoce. Są też i brzoskwinie o aksamitnej, delikatnej skórce. A to co znowu! Śliwki. W lutym śliwki! Przy brzo skwinach niema ceny, ale przy śliwkach jest. 30 groszy sztuka.

Znam tego kupca. Zachodzę więc do sklepu i wpytuję go, kto to kupuje.

— Wie pan, nie znam tych panów, co kupują. Dzisiejszy klient lubi narzekać, targować się i udawać biedaka. Nie pójdzie taki do sklepu, gdzie go znają, po śliwkę, bo zdradziłby się. Przychodzą jacyś nieznani panowie i kupują.

— Może cudzoziemcy?

— Cudzoziemcy także, ale przeważnie swoi. A wie pan, że firma NN. sprowadziła niedawno samolotem truskawki i sprzedała parę kilo po 100 zł. kilo.

— I kupowali?

— Nic nie zostało.

— A zauważył pan, że pojawił się w handlu kawior astrachański po 250 zł. za kilo?

— Nie widziałem. I co, kupują?

— Naturalnie. Proszę pana, kupiec nie sprowadza towaru, nie mając pewności, że go sprzeda.

Wyszedłem z owocarni i pomyślałem sobie: kłamstwo, niema kryzysu, nikt nie zjada psów i nikt nie miele kory drzewnej na mąkę. Wszystko zelgane! Pisma lżą. A prawdą są winogrona, śliwki, truskawki w lutym i kawior.

Wróciłem się do kupca i opowiedziałem mu historję o psie i o psich odpadkach i o korze drzewnej.

— Panie — dodałem na odchodnym — nie sprowadzaj pan więcej tych drogich owoców. Za ludzi karmionych psami nie rączę. Bądź pan ostrożny. Nie dasz pan rady, jeśli ci karmieni psami rzucą się na pańskie ananasy. Nie sprowadzaj pan!

o. y. a.

Groźba zamknięcia fabryki parowozów i wagonów 40 tys. osób skazanych na głód i poniewierkę

Kryzys gospodarczy, wbrew wszelkim twierdzeniom o poprawie sytuacji, stale pogłębia się, pociągając za sobą coraz to nowe ofiary, które stają się pastwą bezgranicznej nędzy.

Od dłuższego czasu wskazywaliśmy na niebezpieczeństwo, grożące fabrykom parowozów i wagonów, lecz nasze ostrzeżenia, jak w wielu innych wypadkach, pozostały głosem wołającego na puszczy. Obecnie stanęliśmy wobec faktu, że kryzys uchwycił w swe kleszcze zniszczenia i tę gałąź przemysłu, doprowadzając ją prawie że do ruiny.

W fabrykach parowozów i wagonów w roku 1930 było zatrudnionych 10,432 robotników, jednak, skutkiem braku zamówień, w 1933 r. liczba zatrudnionych spadła na 6,345 osób, to jest zmniejszyła się o 4,077 osób, czyli o 39%. Stałe zmniejszanie się zamówień doprowadziło do tego, że w styczniu 1934 r. liczba zatrudnionych zmniejszyła się do 3,967 robotników, czyli spadła ona o 6,455 osób, co stanowi 62% zmniejszenia się liczby zatrudnionych w porównaniu z rokiem 1930. Obecnie wytworzyła się taka sytuacja, że w przeciągu niespełna 4 lat zaledwie 38% robotników jeszcze jako tako vegetuje, a 62% znajduje się na bruku, bez jakichkolwiek środków do życia.

W roku 1930 we wszystkich fabrykach czas pracy wynosił 46 godzin tygodniowo, w roku 1933 pracowano już tylko po 32 godziny w tygodniu, a w styczniu ub. r. przeciętnie pracuje się 20 godzin tygodniowo. Skutkiem tego dochody robotników, uzyskiwane z za-

robków, spadły z górą o 50%. Gdy jednak weźmiemy jeszcze pod uwagę i ten fakt, że w wielu wypadkach robotnicy otrzymują bezpłatne kilkutygodniowe urlopy, to przeciętne obniżenie się zarobków można śmiało określić na 60%.

Fabryki wykończają zamówienia, ale na nowe nie mają najmniejszych widozków. Brak zamówień w najbliższych tygodniach doprowadzi do masowych redukcji robotników. Np. „Parowóz” w Warszawie już rozpoczął stosować redukcje, a w fabryce wagonów Lilpopa w Warszawie może w niedługim czasie 900 robotników znaleźć się na bruku. Fabryki prowincjonalne stoją wobec takiego samego zagadnienia i jeżeli kwestja zamówień nie będzie w krótkim czasie pomyślnie załatwiona, to wówczas fabryki te zostaną zamknięte.

Zamknięcie tych fabryk powiększy szeregi bezrobotnych o kilka tysięcy, a gdy weźmiemy pod uwagę rodziny, które żyły z ich pracy, to z górą 40,000 osób pozostanie bez jakichkolwiek środków do życia i będzie skazanych na głód i poniewierkę.

W sprawie wydania zamówień dla fabryk wagonów i parowozów, osobliwe stanowisko zajmują te czynniki, które w kwestji tej decydują. Przedewszystkiem należy wziąć pod uwagę tę okoliczność, że niektóre fabryki jeszcze dotąd są związane umową, zawartą z Rządem, o dostawę parowozów i wagonów. Niewykonanie tych umów musi pociągnąć za sobą wypłacenie fabrykom odpowiedniego odszkodowania. Czyż w tej cięż-

kiej sytuacji gospodarczej, kiedy liczba bezrobotnych wzrasta w zastraszający sposób, nie byłoby racjonalniej wydać te zamówienia i przez to dać zatrudnienie ludziom pracy, — zamiast wypłacać bajądnie sumy fabrykantom? Tembardziej, że — jak nas informują — zarządy tych fabryk skłonne są podobno do udzielenia daleko idących kredytów, byle tylko mieć możność prowadzić fabryki i zatrudnić ludzi.

Robotnicy stanęli wobec groźby pozbawienia ich pracy i w konsekwencji — skazania ich na nędzę i głód; to też bronią się wszystkimi środkami, stojącymi im do dyspozycji. Delegacje robotnicze interwenjowały w Ministerjum Opieki Społecznej i w Komisarjacie Rządu m. Warszawy, gdzie złożyły odpowiednie memorjały. Zaznaczyć należy, że delegacje upoważnione były do wystąpienia w imieniu robotników, zatrudnionych we wszystkich fabrykach.

Delegacjom przyrzeczono tę sprawę rozpatrzyć i w przyszłym tygodniu udzielić odpowiedzi. Robotnicy więc zrobili wszystko, co do nich należy i nie więcej nie żądają, jak tylko pracy, by mieć możność zarobić na kawałek chleba i obronić swych najbliższych przed straszną nędzą.

Robotnicy doskonale rozumieją, co to znaczy utracić możność zarobku, bo twarde życie dało im wiele doświadczenia.

Dlatego też gotowi są bronić warsztatu pracy do ostatecznych granic.

WILHELM TOPINEK.

XXIII Kongres P.P.S.

Dokończenie dyskusji nad programem rolnym

W dzisiejszym numerze kończymy sprawozdanie z przebiegu dyskusji nad programem rolnym Partji. Osobno omówimy dyskusję nad sprawami oświatowymi. Z kolei podamy teksty uchwał Kongresu poza uchwałą zasadniczą, ogłoszoną przez nas wczoraj.

Red.

TOW. OPITZ

Mówca ma zastrzeżenie co do punktu 13 Programu Rolnego mówiącego o zwalnianiu małorolnych od podatków. Małych gospodarstw będzie coraz więcej i na nich opierać się będzie dochód Skarbu Państwa z rolnictwa. Zgłasza swoją poprawkę do rzeczonoego punktu programu.

Zarzuca Centralnemu Wydziałowi Wiejskiemu beczynność i przerzucenie całej roboty na wsi na barki obu związków: Rob. Rolnych i Małorolnych. Omawia sprawy organizacyjne i proponuje szereg udoskonaleń. Podnosi, iż Stronictwo Ludowe ostatnimi czasy prowadzi propagandę, wymierzoną przeciw organizacjom P. P. S. Zgłasza rezolucję w sprawie „Chłopskiej Prawdy”.

TOW. ŚMIGIERZEWSKI

Polemizuje z tymi towarzyszami którzy operują frazesami, a nie interesują się sprawami istotnie ważnymi, jak właśnie sprawa programu rolnego.

Dla naszej walki jest niesłychanie ważne, abyśmy zdobyli wieś, ale musimy iść samodzielnie do chłopów.

Tow. Śmigierzewski uważa, że założeniem naszym na przyszłość jest wywłaszczyć ziemię bez wykupu, ale rozparcelować między małorolnych i bezrolnych tylko ośrodki małe, większe ośrodki należy zorganizować na zasadach spółdzielczych, na zasadach racjonalnej gospodarki socjalistycznej. Napewno stopniowo doprowadzimy do tego, że chłopu nie będzie chodziło o ziemię, ale o pracę na niej.

TOW. JEŹYK

Stwierdzam, że dyskusja zeszła z właściwego toru. Wszyscy mówimy o tem, co będziemy robić po objęciu władzy, ale nikt nie mówi, jak tę władzę zdobyć.

Partja musi dać wskazania praktyczne na najbliższą przyszłość i wyrabiać w masach przekonanie że tylko własną pracą i wysiłkiem masy chłopskie i robotnicze osiągną cel.

Dlaczego odrzucamy platformę porozumienia ze Stronictwem Ludowym? Po co sobie wzajemnie przeszkadzacie, jeżeli można współpracować?

Mówca apeluje do wypracowania praktycznych wskazówek.

TOW. TAD. REGER

Mówca uzasadnia swą poprawkę. Wyjaśnia, że na Podkarpaciu na przestrzeni kilkuset kilometrów mieszkają górale, trudniący się pasterstwem. Nie jest to jednak gospodarka prywatna, lecz pewnego rodzaju spółdzielnie szafasowe. Chcę wyjaśnić że szafasy, to nie są tylko budynki, lecz całe przedsiębiorstwa, na których pasą się stada. Do punktu C. zgłasza poprawkę, dodając słowa „usprawnienie szafasów”. Nie możemy dopuścić żeby nasi przeciwnicy powiedzieli góralom, że chodzi o zabranie szafasów.

ODPOWIEDZ

TOW. WŁ. GUMPOWICZA

Z zadowoleniem stwierdzamy, że przeciwników naszego programu rolnego niema. Niektórzy tylko pragną go rozszerzyć zasobem swego doświadczenia.

Pragniemy ze wsi usunąć pośrednictwo i lichwę. „Ile dalekie to jest od hasła antysemitki endecji która pragnie pośrednika żydowskiego zastąpić pośrednictwem katolika. My na miejsce pośrednictwa proponujemy spółdzielczość.

Jeden z mówców kwestjonuje punkt o zwolnieniu o podatków majątków poniżej 5 ha. Na to odpowiadam, że mi-

nimalną rolę odgrywają podatki bezpośrednie. Jeżeli w systemie socjalistycznym sprawiedliwie rozłożymy podatki pośrednie, nie będziemy mieli obawy, że zwolnienie od podatku bezpośredniego majątków poniżej 5 ha. zrujnuje budżet nowej Republiki.

Przychylam się do wniosku t. Regera, dotyczącego ludności pasterskiej lecz dodaję małą poprawkę.

Mówca polemizuje z tow. Dobrowolskim: co do tego, że program nasz będzie wielokrotnie gwałcony przez życie; program musi mówić o tem, czego my chcemy a nie o możliwościach, które ujawnia się podczas przewrotu ustrojowego. Dalej powiem co do traktorów, że oszczędzają one na czasie ale nie zwiększają wydajności ziemi.

Wracając do programu, oświadczam, że nasze hasła będziemy wprowadzać szczerze w życie. Przykład rosyjski czego nie dowodzi: do wprowadzenia kolchozów nie zmusiła Sowieci wcale konieczność gospodarza, ale sekciarskie doktrynerstwo. A zatem w tym wypadku należy się od nich nauczyć tego czego nie należy robić.

Wyniki tego zapędzania bagnetem do kolchozów są straszne: doprowadziły do sabotażu a w następstwie — do tego niebywałego głodu, jaki ogarnął wielkie połacie ziemi rosyjskiej.

Zmiany dusz wielomilionowej rzeszy chłopskiej, żyjącej w tradycjach własności prywatnej, nie da się wymusić terorem.

Trzeba zaczekać, aż wyrośnie pokolenie socjalistycznych chłopów.

Dzisiaj zupełnie bez obłudy możemy powiedzieć chłopu, że jeżeli chce otrzymać ziemię i własność, to nasz program mu to daje.

Kongres uchwalił PROGRAM ROLNY w myśl wniosku Rady Naczelnej z poprawką tow. T. Regera.

Katastrofalny pożar w Radziszowie pod Krakowem

SPŁONEŁO KILKADZIESIĄT BUDYNKÓW — SZESĆ OSÓB CIĘŻKO POPARZONYCH

We czwartek późnym wieczorem wezwano krakowską straż pożarną do Radziszowa, wsi położonej za Skawiną, gdzie wybuchł olbrzymi pożar. Straż pożarna krakowska przybyła na miejsce w rekordowym czasie, bo w przeciągu 25 minut. Zastała ona już stojące w płomieniach chaty i stodoły. Pożar podsycony gwałtownym wichrem szerzył się, niszcząc łatwopalne budynki, budowane z drzewa i kryte goniem lub słomą. W czasie akcji ratowniczej 6 osób zostało ciężko poparzonych. W gaszeniu ognia prócz krakowskiej straży pożarnej wzięły udział także strażnicy z okolicznych gmin i straż ze Skawiny. Pożar około północy udało się zlokalizować tak, że nie zagrażał już dalszym rozszerzeniem się. Po ciężko poparzonych w czasie pożaru przybyło krakowskie pogotowie ratunkowe oraz karetka pogotowia wojskowego z Krakowa.

Akcja gaszenia zgłiszcz trwała prawie do rana, gdyż silny wiatr rozniecał coraz w innym punkcie ogień, który buchał ponownie olbrzymim szumem. Spłonęło kilkanaście budynków. Pierwsza zaczęła płonąć stodoła Andrzeja Pajaka, leżąca tuż przy torze kolejowym, a od niej niebawem wicher przerzucił przez drogę płomienie na zabudowania gospodarskie Jana Pajaka, Albina Zapalowicza, Andrzeja Pajaka, Petroneli Pajak, Klary Pajak, Marcina Pajaka, Michała Wasyla,

Pawła Krzywonia, Marcina Zawady i Wojciecha Zawady. Gospodarstwa poszły z dymem, zostały tylko zgłiszcz.

Wśród ofiar ludzkich najciężej została poparzona 16-letnia Wiktorja Krzywondówna. Wszystkie ofiary przebywają w szpitalu św. Łazarza w Krakowie. Stan ich jest poważny. Krakowscy strażnicy walczyli z żywiołem po bohatersku, a dzielnie pomagali im miejscowi ludzie. W kilku zabudowaniach spłonęły cztery krowy, koń, dwie świnię, nie licząc już olbrzymiej ilości kur, królików itd.

Panuje ogólne przypuszczenie, że pożar powstał od iskier wyrzucanych z lokomotywy pociągu, które padły niesione wichrem na najbliższą stodołę, a stąd ogień przerzucony został na kilkanaście zabudowań.

Łunę unoszącą się nad płonąca wsią widać było doskonale w Krakowie.

Radziszów jest nawiedzany co parę lat przez większe pożary. Doszczętnie wieś ta spaliła się podczas wojny i została zgruntu odbudowana. Przed kilku laty spłonęło w tej wiosce około 50 domów i 40 stodoł, zaś dwa lata temu drugi pożar strawił 28 domostw i 40 stodoł. Oba ostatnie pożary powstały od iskier z przejeżdżających pociągów.

— 000 —

Tragedja lwowianki w Krakowie

Wczoraj o godz. 11 przedpołudniem zawezwane zostało telefonicznie do jednego z hoteli krakowskich pogotowie ratunkowe. W hotelu tym nieznaną kobietą usiłowała pozbawić się życia, zażywając większą ilość weronalu. Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono desperatkę natychmiast karetką pogotowia ratunkowego do szpitala św. Łazarza. Okazało się, że jest nią dr. Ida Lothringerowa ze Lwowa, która przed kilku dniami zniknęła z domu swego brata dra Fleckera. Dr. Flecker, zamieszkały przy ul. Kraszewskiego 17 we Lwowie, powiadomił o zaginionej

siostrze policję lwowską, która jej poszukiwała. Poszukiwanie nie dało żadnych rezultatów, dopiero wczoraj znaleziono ją walczącą ze śmiercią w hotelu w Krakowie. Jak się okazało, dr. Lothringerowa przez kilka dni była w Zakopanem, a w drodze powrotnej z nieznanymi przyczyn popadła w Krakowie rozpaczliwy czyn. Desperatka pozostawiła zapieczętowany list do brata. Policja natychmiast zawezwała ze Lwowa brata desperatki dr. Fleckera. Stan desperatki nie budzi żadnych obaw.

— 000 —

Burza nad Polską

Warszawa, 9 lutego. (Tel. wł.). W czwartek w godzinach wieczornych oraz w nocy szalał w Warszawie huragan. Straty bardzo duże. Z wielu domów wicher zerwał dachy blaszane. Blachami zarzucone są ulice tak, że utrudniony jest ruch kołowy. Ogromnie ucierpiały parki. W niektórych budynkach całkowicie zerwane. Wiele nieszczęśliwych wypadków. W dniu dzisiejszym jeszcze o godzinie 8 rano ośmiu robotników na placu Napoleona naprawiało żelazny parkan. Wiatr był tak silny, że robotnicy nie byli w stanie utrzymać parkanu. Siedmiu odskoczyło w bok, zaś Stefan Pokora (lat 55) nie zdołał odskoczyć i dostał się pod parkan, który go przygniósł. Lekarz pogotowia stwierdził u Pokory potłuczenie pleców i złamanie 3 żeber. Stan ciężki.

Niezwykły wypadek zdarzył się w nowo wybudowanym gmachu min. poczty i telegrafów przy ul. Poznańskiej i Barbary. Na dachu tego budynku pracował Jan Borek, blacharz. W pewnym momencie huragan porwał i rzucał go do komina. Nieszczęśliwy zatrzymał się na głębokości 17 metrów. Zaalarmowana straż ogniowa wydobyła Borka po półgodzinnej pracy. Lekarz stwierdził ogólne potłuczenie i wstrząs nerwów. Wielkie szyby wysławowe przy ul. Marszałkowskiej grubości 2 cm. zostały przez wicher wytłoczone. Przechodzący tamtędy niejaki Drabnik został ciężko okaleczony szklą. Również przez wiatr w kawiarni „Goga“ przy ul. Kredytowej zostały wytłoczone szyby. Wiele gzymsów, sztyldów i wystaw sklepowych zniszczonych. Wiele osób porwanych wiatrem rzuconych zostało i doznało potłuczeń.

Również nadchodzą wiadomości z prowincji o skutkach wichury. W Pruszkowie pod Warszawą wichura zepchnęła stojące w odległości półtora kilometra od stacji 15 wagonów towarowych. Pędzone wiatrem wagony te przybyły na stację Pruszków i zderzyły się z pustym pociągiem osobowym. Jeden wagon pociągu osobowego rozbił, trzy towarowe strzaskane. Przerwa w ruchu kolejowym trwała 3 godziny.

W Biźnie pod Warszawą wiatr przewrócił dużą szopę. Marja Łotyczewska (lat 70) pogrzebana została pod gruzami szopy. Wezwano z Warza-

wy pogotowie ratunkowe. Jednakże szalejąca wichura zepchnęła karetkę pogotowia do rowu. Wydobyło ją po dłuższym czasie. Lekarz przybył z opóźnieniem i stwierdził zgon Łotyczewskiej.

We wsi Lucielin, również pod Warszawą, wiatr przewrócił dużą stodołę. Cztery osoby pogrzebane. Trzy wydobyto ciężko ranne, jedna pomiosła śmierć.

Wichura poprzerywała przewody telefoniczne. Główne jednak przewody łączące Warszawę z Krakowem, Łodzią, Poznaniem, Gdynią, Wilnem, Katowicami i Lwowem nieuszkodzone.

Warszawa, 9 lutego (PAT). We czwartek w późnych godzinach wieczornych przeszła nad zachodnią i środkową Polską burza, połączona z niezwykle silną wichurą. Chwilami wiatr był tak silny, że przewracał ludzi. Wichura powyrywała stare drzewa z korzeniami, słupy telegraficzne, uniemożliwiając zupełnie niektóre połączenia drutowe. Nad Poznaniem przeszła burza z błyskawicami i grzmotami. Wichura pozytywała na przedmieściu Dębce przewody elektryczne tak, że dzialeńca pozbawiona była prądu elektrycznego.

Z KRAJU I ZE ŚWIATA

MATKA RADKA SKARŻY SŁONIMSKIEGO O ZNIESŁAWIENIE. Pisma warszawskie przynoszą następującą nieprawdopodobną wiadomość: W granej obecnie sztuce A. Słonimskiego p. t. „Rodzina“ występuje postać dyplomaty sowieckiego, przybywającego do Polski z wizytą do rządu, a potem udającego się w odwiedziny do swej matki, starej żydówki, zamieszkałej na prowincji. Jest to całkiem wyraźna aluzja do niedawnej wizyty w Polsce publicysty sowieckiego Karola Radka, którego matka żyje po dziś dzień w Tarnowie. Matka wybiniego komunisty poczuła się dotkniętą postacią starej żydówki, występującej w sztuce i zwróciła się do jednego z adwokatów, aby wytoczył proces autorowi „Rodziny“. W najbliższym czasie ma się odbyć w sądzie okr. w Warszawie sprawa przeciw Słonimskiemu o zniesławienie

ZATRUCI GAZAMI W BIEDASZYBIE. W podziemiach „biedaszybu“ w Kostuchnie Piotrowskiej w pow. pszczyńskim wskutek wydobywających się gazów podziemnych uległo trzech robotników zatruciu. Dzięki natychmiastowej akcji ratowniczej dwóch zaczadzonych wydobyto na powierzchnię i przywrócono do przytomności, natomiast trzeci z pośród zatrutych 32-letni Jan Grabowski poniósł śmierć. Grabowski osierocił żonę i dwoje dzieci.

UPOŚLEDZENIE INWALIDÓW WOJENNYCH. — Antoni Wiesner, urodzony 2 lipca 1883, niegdyś majster rzeźnicki, zamieszkały obecnie jako komornik w Międzyrzeczu Górnem 129 na Śląsku Cieszyńskim, żonaty i mający na utrzymaniu trzy małoletnie córki, stracił przed rokiem jedyną syna, pociechę, nadzieję i podporę na starość, skutkiem nieszczęśliwego przypadku podczas służby wojskowej. Młody syn, Antoni Wiesner, urodzony 6 lipca 1909 r., służąc w 1 pułku artylerji polowej w Stryju, uległ w czasie ćwiczeń 1 baterji, skutkiem przedwczesnego wybuchu pocisku armatniego, śmiertelnemu wypadkowi, który spowodował natychmiastową jego śmierć dnia 20 stycznia 1933 r. Mimo kilkakrotnych próśb, wnoszonych do władz wojskowych, do województwa śląskiego i do „samego“ pana prezydenta, dotychczas nieszczęśliwy ojciec nie otrzymał nawet odpowiedzi! A przecież ojciec ten, Antoni Wiesner, jest również inwalidą wojennym. W czasie wielkiej wojny, gdy służył w 100 pułku piechoty armji austriackiej, został ciężko ranny na polu walki; w kregosłupie i w prawej nodze dotąd nosi odłamki granatu i jest do jakiegokolwiek pracy zarobkowej prawie zupełnie niezdolny. Należałoby mu się i z tego tytułu renta stała, albo przynajmniej zaopatrzenie z laski. Tak... ale laska sanacyjna omija tych, którzy nie umieją tańczyć w takt marsza... „die blauen Husaren“, co kiedyś przy kieliszeczku w wesołej kompanji przelumaczono na „My pierwsza brygada“.

T. R.

ZASĄDZENIE POLICJANTÓW - ŁAPOWNIKÓW. We środę późnym wieczorem sąd okręgowy w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie 3 policjantów z Pruszkowa, oskarżonych o łapownictwo. Komendant posterunku Komorowski dostał dwa lata więzienia, przodownik Prośniewski jeden rok więzienia z zawieszeniem połowy kary na zasadzie amnestji, st. posterunkowy Suchecki trzy miesiące więzienia, darowane dzięki zastosowaniu amnestji. Komorowskiego i Prośniewskiego aresztowano na sali sądowej.

ŚMIERTELNY WYPADEK NA ĆWICZENIACH WOJSKOWYCH. Podczas ćwiczeń wojskowych zdarzył się w Inowrocławiu tragiczny wypadek, — który zakończył się śmiercią. Strzelec Edward Janke upadł tak nieszczęśliwie na ziemię z naładowanym karabinem, że ten wypalił, a kula ugodziła Janke w okolicę oka. Aczkolwiek karabin był naładowany ślepymi nabojami, to jednak strzał z bliskiej odległości spowodował śmierć. Zachodzi przypuszczenie, że Janke sam oddał do siebie strzał w celu samobójczym.

NARCIARZE TEŻ ROBIĄ POLITYKĘ. Policja w Insbrucku rozwiązała tyrolski związek narciarski. Powodem rozwiązania była agitacja hitlerowska, uprawiana przez członków związku.

LAWINY. Z miejsc włoskich nawiedzonych katastrofą lawin nadchodzą tragiczne szczegóły. Niepogoda utrudnia akcję ratowniczą, a zwały śniegu nagromadzone w górach grożą nowymi lawinami. Dotychczas lawiny zasypały kilkadziesiąt domostw, grzebiąc 20 ofiar. 40 osób jest rannych. Śnieg pada w dalszym ciągu, utrudniając akcję ratunkową oddziałów wysłanych do miejsc nawiedzonych katastrofą.

SEJM

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 9 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu przystąpiono do dyskusji nad budżetem ministerstwa rolnictwa, który referował poseł Stroynowski (BB).

Posel Fijałkowski (klub nar.) wskazuje, że sanacja walczy o utrzymanie się przy władzy i używa na to tyle energii, że niewiele sił pozostaje na walkę z realnymi niebezpieczeństwami kryzysu. Broni rolników przed zarzutem, że nie subskrybowali pożyczki narodowej — rolnicy po prostu nie mają pieniędzy.

Posel Mikulajczyk (str. lud.) stwierdza, że w rolnictwie nie widać poprawy. Dochody rolników katastrofalnie spadają, zadłużenie wzrasta. Ulgi podatkowe są albo pozorne, albo dotyczą protegowanych. Bez swobody obywatelskiej, bez praw dla chłopów i bez obalenia obecnych rządów niema wyjścia z kryzysu.

W dalszym ciągu przemawiali posłowie: Sob-

czak (BB), Terszakowiec (kl. ukr.), Jarczak (BB) i Hrywnak (ukr. radykał).

Po zakończeniu budżetu min. rolnictwa, przystąpiono do obrad nad budżetem min. przemysłu i handlu.

Referent tego budżetu poseł Czernichowski (BB), stwierdza, że po zjazdach gospodarczych BB, nastąpiło przełamanie psychiki kryzysowej (I). Zdaniem referenta jest widoczna poprawa konjunktury (I).

Następnie przemawiali poseł Szymański (BB), poseł Górka (ND) i poseł Rotenstreich (koło zyd.). Na tem dzisiejsze posiedzenie zostało wyczerpane. Budżet min. spraw wewnętrznych będzie rozpatrywany w dniu jutrzejszym.

Czytaj prasę robotniczą:

Dowiesz się, jak dziś jest „byczo“!

TELEGRAMY

DOLAR

Warszawa, 9 lutego (tel. wł.). Dziś w obrocie prywatnym płacono 5.49 zł. Bank Polski płacił 5.41 zł.

PARADA NA PLACU CZERWONYM

Moskwa, 9 lutego (PAT). Dzisiaj na Placu Czerwonym odbyła się wielka parada wojskowa z okazji kongresu partyjnego. Przedefilowało ponad 20.000 wojska i oddziałów przysposobienia wojskowego oraz około 600 czołgów. W rozkazie dziennym do czerwonej armii oraz w przemówieniu do wojska przed defiladą komisarz Woroszyłow złożył hołd Stalinowi, jako organizatorowi siły zbrojnej ZSRR oraz podkreślił, że czerwona armia pomimo pokojowych zamiarów Związku Sowieckiego gotowa jest do zadania klęski każdemu napastnikowi.

Moskwa, 9 lutego (PAT). 17 kongres partji komunistycznej kończy obrady w dniu jutrzejszym. Dzisiaj wieczór kongres ma dokonać wyboru władz partyjnych. Według przewidywań obecny skład kierownictwa partji ze Stalinem na czele nie ulegnie zmianie.

PAKT BALKAŃSKI

Ateny, 9 lutego (PAT). Dzisiaj w południe w wielkiej sali posiedzeń akademii odbyła się z wielką uroczystością ceremonia podpisania paktu bałkańskiego. Tekst paktu jest następujący:

1) Grecja, Rumunia, Turcja i Jugosławia gwarantują sobie wzajemnie bezpieczeństwo swych granic bałkańskich.

2) Wysokie układające się strony zobowiązują się do odbywania narad co do zarządzeń, jakie mają być wydane w obliczu ewentualności, mogących naruszyć ich interesy w tem znaczeniu, w jakim są określone przez niniejszy układ. Wysokie strony zobowiązują się również nie przedsiębrać żadnej akcji politycznej w stosunku do innych państw bałkańskich nie będących sygnatarzami niniejszego układu, bez uprzedniego wzajemnego naradzenia się, nie przyjmować na siebie żadnych zobowiązań politycznych względem jakiegokolwiek innego państwa bałkańskiego bez zgody innych układających się stron.

3) Układ niniejszy wchodzi w życie z chwilą podpisania go przez wszystkie układające się państwa i będzie ratyfikowany możliwie najprędzej. Układ będzie dostępny dla wszystkich krajów bałkańskich, których przystąpienie będzie rozpatrzone przychylnie przez układające się strony.

CZECHOSŁOWACJA OBNIŻA SWĄ WALUTĘ

Praga, 9 lutego (PAT). Według doniesień dzienników, w poniedziałek 12 bm. zapaść ma uchwała Rady ministrów w sprawie nowego planu gospodarczego. Zasadą jego jest zerwanie z gospodarką deflacyjną. Według krążących tu pogłosek w ramach planu uchwalone ma być zarządzenie, zmierzające do obniżenia wartości korony o prawie 20%.

AUSTRIA PROSI LIGĘ NARODÓW O POMOC PRZECIW NIEMCOM

Londyn, 9 lutego (PAT). Reuter donosi, iż poselstwo austriackie w Londynie wręczyło w min. spraw zagr. szereg dokumentów, dotyczących nielegalnej ingerencji Niemiec w stosunki wewnętrzne Austrii, na podstawie których to dokumentów rząd austriacki zamierza oprzeć swoją skargę do Ligi Narodów. Dokumenty te — dodaje Reuter — nie zostały dotychczas przedstawione sekretarjatu Ligi Narodów.

Prawdziwe oblicze funduszu pracy

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 9 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji skarbowo-budżetowej obradowano nad budżetem funduszu pracy. Referent senator Iwanowski (BB) wywodzi, że idea produktywności walki z bezrobociem idzie równoległe z zasadą zwiększenia ilości konsumentów i powiększenia pojemności rynku.

TOW. SEN. KLUSZYŃSKA

wskazuje, że fundusz pracy zagadnienia bezrobocia nie rozwiąże. Fundusz pracy daje niesłychanie niską stopę zarobkową, wynoszącą 3—4 złote dziennie. Człowiek z takim zarobkiem nie jest żadnym konsumentem. Zatrudnieni przez fundusz pracy znajdują się w znacznie gorszych warunkach niż ich koledzy na wolnym rynku. Stosunek kierowników robót do robotników przypomina stosunki w kolonjach afrykańskich. — W funduszu pracy niema odpowiedniego czynnika obywatelskiego.

Senator Bolz (klub nar.) stwierdza, że planów funduszu pracy wykonać niepodobna. Na Pomorzu fundusz pracy używany jest do celów partyjnych. Kto nie należy do sanacji, nie otrzyma ani zasiłku, ani pracy.

Senator Barański (BB) stara się odeprzeć zarzuty, że fundusz pracy używany jest na cele partyjne.

Prezes funduszu pracy p. Klarter twierdzi, że dla naczelnych władz funduszu sprawa bezrobo-

cia jest absolutnie bezpartyjną, ale na wykonanie robót, na angażowanie robotników wpływu nie mają. Gdyby się dowiedziano w naczelnych władzach funduszu, że jest stosowana polityka, niewątpliwie władze te odpowiednio zareagowałyby.

Naczelny dyrektor funduszu pracy p. Madejski stara się obalić zarzuty tow. Kluszyńskiej o nie-ludzkiem traktowaniu robotników. Takich faktów niema, jest natomiast dyscyplina, której robotnicy poddać się muszą. Natomiast przyznaje, że dniówka 3—4 zł. jest niewystarczającą.

Po przemówieniu referenta Iwanowskiego posiedzenie zamknięto.

MILJON ZŁ. NA BUDOWĘ BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ

ZE ZWIĘKSZENIA DEFICYTU

Sen. Ehrenkreutz referował budżet min. oświaty. Zakomunikował on, że uzgodnił z czynnikami rządowymi wniosek o podwyższenie o 100.000 zł. sum przewidywanych na subsydia dla instytucji naukowych oraz wstawienie do budżetu 1 miliona złotych na budowę Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie.

Referent generalny sen. Szarski zapytał, czy wniosek ten jest uzgodniony z min. skarbu i czy kwoty te będą pokryte w drodze pożyczki, czy też będą zwiększeniem deficytu.

Prezes Rady ministrów i min. oświaty p. Jędrzejewicz zakomunikował, że dokonane to zostanie w drodze zwiększenia deficytu.

Kto wejdzie do gabinetu Doumergue'a?

Paryż, 9 lutego (PAT). Na posiedzeniu grupy radykałów społecznych Herriot oświadczył, że Doumergue, ożywiony pragnieniem osiągnięcia porozumienia wszystkich stronnictw, wyraził zamiar zaproszenia Leona Bluma do udziału w gabinecie. „Echo de Paris“ przypuszcza, że oprócz 3 b. premierów Barthou, Herriota i Tardieu do gabinetu Doumergue'a wejdzie pewna ilość fachowców. Dziennik wymienia nazwiska marszałka Petaina, eksperta finansowego rządu francuskiego Rista i dyrektora kolei państwowych Dautryego.

Paryż, 9 lutego (PAT). Dzisiejsza poranna prasa czyni liczne przypuszczenia na temat prawdopodobnej listy nowego gabinetu. Dotychczas pod tym względem nic niewiadomo pewnego, zdaje się jednak nie ulegać wątpliwości, że premier Doumergue zachowa dla siebie portfel ministra sprawiedliwości. Większość dzienników wymienia jako członków przyszłego rządu przede wszystkim marszałka Petaina jako ministra obrony narodowej, dalej gen. Quillemina jako przypuszczalnego ministra lotnictwa, Barthou jako ministra spraw zagranicznych, Sarrauta lub Laval jako ministra spraw wewnętrznych, Herriota lub Tardieu jako przypuszczalnych ministrów oświaty i robót publicznych. Dzienniki podkreślają, że pierwszym zagadnieniem, które rozstrzygnąć musi rząd, jest sprawa budżetu i zapewnienia równowagi budżetowej. Nowy premier ma rzekomo zażądać od parlamentu specjalnych pełnomocnictw w tej sprawie. Drugim zagadnieniem będzie mianowanie komisji, mającej na celu wyświetlenie afery Stawiskiego, trzecim wreszcie zagadnieniem będzie rozwiązanie ciał ustawodawczych, gdyby nie nastąpiło w Izbie deputowanych uspokojenie, konieczne do zapewnienia normalnej pracy.

WARUNKI RADYKAŁÓW

Paryż, 9 lutego (PAT). Grupa radykalna obradowała w obecności licznych posłów i senatorów oraz członków prezydium partji. Herriot poinformował zebranych o warunkach współpracy, jakie zaproponował mu b. prezydent Dou-

mergue. Herriot zgodził się na formuły zgłoszone przez Doumergue'a, ale zastrzegł sobie, że zgoda ta stanie się definitywną dopiero po ratyfikowaniu jej przez grupę. Deputowani radykalni zgodzili się na udzielenie poparcia rządowi, wyrażając jednocześnie opinię, że są zwolennikami rządów partji, ale że uważają za dopuszczalny rząd jedności narodowej i zaprzestanie walk partyjnych w 3 wypadkach: w razie wojny, w razie klęski i w razie rozruchów. Formuła ta, wyrażona przez dep. Guernuta, znalazła przychylnie przyjęcie u zebranych, którzy upoważnili Herriota do zapewnienia prezydenta Doumergue'a o swoim poparciu w przedsięwzięciu przez niego dziele.

SKŁAD GABINETU DOUMERGUE'A

Paryż, 9 lutego (PAT). O godz. 14.30 Doumergue utworzył gabinet. Skład nowego gabinetu przedstawia się następująco: prezes Rady ministrów bez portfelu Doumergue, wicepremier i minister sprawiedliwości Cheron, sprawy wewnętrzne Sarraut, finanse i budżet Martin, sprawy zagraniczne Barthou, ministerstwo wojny marszałek Petain, marynarka Tardieu, lotnictwo gen. Denail, oświata Berthod, ministerstwo pracy Marquet, ministerstwo robót publicznych Flandin, handel, poczta, telegraf i telefon Herriot, ministerstwo pensji i zdrowia publicznego L. Marin, kolonje Laval.

DLACZEGO ZWŁOKA W UTWORZENIU RZĄDU?

Paryż, 9 lutego (PAT). Socjalistyczny „Populaire“ twierdzi, że zwłoka w utworzeniu gabinetu przez Doumergue'a została spowodowana następującymi względami: 1) b. prezydent Doumergue pragnie, by jego gabinet „jedności narodowej“ był w swoim składzie podobny do gabinetu jedności z czasów wojny, 2) żądanie wielu deputowanych, szczególnie prawicy i centrum o przywrócenie prefekta Chiappe'a na dawne stanowisko, 3) największą trudność sprawia rozdział poszczególnych tek, a zwłaszcza przydział portfeli ministerstwa spraw wewnętrznych.

ZNOWU KATASTROFA KOLEJOWA WE FRANCJI

Paryż, 9 lutego (PAT). Na dworcu w Lens pociąg towarowy najechał na pociąg osobowy. Wskutek zderzenia został rozbity jeden wagon. 3 podróżnych zostało zabitych, 11 odniosło rany.

ZNAK ŻYCIA KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ

Londyn, 9 lutego (PAT). Agencja Reutera donosi, że prezydium konferencji rozbrojenkowej zbierze się w Londynie 13 lutego pod przewodnictwem Hendersona.

PODJĘCIE STOSUNKÓW MIĘDZY WĘGRAMI A SOWIETAMI

Budapeszt, 9 lutego (PAT). W kołach politycznych Budapesztu przypuszczają, iż poselstwo sowieckie zostanie stworzone w Budapeszcie już w maju br. Koła przemysłowe zbliżone do rządu odnoszą się przychylnie do zawartego porozumienia, licząc na korzyści, jakie mogą wyniknąć dla węgierskiego przemysłu ciężkiego i tekstylnego. W kołach rolniczych porozumienie spotkało się z przyjęciem bardziej krytycznym.

Akademja żałobna

KU CZCI ŚP. TOW. SZCZEPANA FLESZARA sekretarza Związku pracowników komunalnych i instytucyj użyteczności publicznej, odbędzie się staraniem tegoż Związku w sali Domu Robotniczego (ul. Dunajewskiego 5 II piętro) w niedzielę 11 lutego o godzinie 10 przedpołudniem.

KRONIKA

TUR

KINO MUZEUM DLA TUR

W niedzielę 11 bm. o godzinie 7 wieczorem wyświetla kino Muzeum dla TUR wspaniałe arcydzieło produkcji amerykańskiej p. t.:

„WSCHÓD SŁOŃCA”

potężny dramat w 12 aktach reżyserji F. M. Murmana. W rolach głównych uroczą Janet Gaynor ze swoim partnerem George O'Brien. Niezrównany ten film posiada tyle realizmu i artyzmu, że trudno dobrać słowa, któreby wyraziły pojęcie tego genialnego arcydzieła, w którym zarówno reżyserja, gra artystów, jak i cudowne zdjęcia stoja ponad krytyką.

Ponadto wspaniała komedia oraz tygodnik Fona. Bilety wcześniej do nabycia w bibliotece TUR (Dunajewskiego 5) od 5 do 8 wieczorem, a w niedzielę w kasie kina Muzeum (ul. Smoleńsk 9).

— 000 —

Huraganowy wicher nad Krakowem

W nocy z czwartku na piątek szalał nad Krakowem i okolicą gwałtowny huragan. Skutki tego huraganu w naszym mieście i na jego peryferjach są dość znaczne. W wielu domach szalejący wicher powybijał szyby w oknach i pozrywał dachówkę oraz papę z dachów. Również drzewa w ogrodach i na plantach ucierpiały, gdyż wichura połamała gałęzie, a na peryferjach nawet ulicami drzew. Całą noc wicher przewalał się ulicami miasta i wył, unosząc tumany kurzu. Jak nam donoszą, burza huraganowa przeszła nad licznymi wsiami i miastami województwa krakowskiego, zrywając z chat strzechy i robiąc spustoszenie w lasach. Niemalże szkody wyrządziła też wichura w sąsiednim województwie kieleckim, a zwłaszcza w okolicy Miechowa.

Wczoraj w Krakowie przez cały dzień szalał wicher, jednak z mniejszą siłą, niż w nocy z czwartku na piątek. Po niebie przewalały się chmury pędząc z zawrotną szybkością. Dzień był mroźny, termometr wskazywał — 5 st. C. —

wiatr potęgował zimno. Trudno było chodzić ulicami miasta gdyż wicher zrywał kapelusze.

— 000 —

NAGŁA ŚMIERĆ ŚP. DR. MICHAŁA HŁADIA. Wczoraj rano zmarł nagle w pełni sił dr. Michał Hładij, wybitny chirurg, długoletni prymarjusz szpitala Bonifratrów w Krakowie. Śmierć zaskoczyła go dziś rano zupełnie niespodziewanie w szpitalu, gdzie jak codziennie przybył do swych zajęć. Śp. prymarjusz dr. Hładij był postacią bardzo popularną w naszym mieście, to też wieść o jego śmierci wywołała powszechny żal. Zmarły był krakowianinem. Studja lekarskie ukończył w r. 1908 na Uniw. Jagiellońskim i na tymże uniwersytecie był pierwszym asystentem kliniki chirurgicznej i uczniem prof. dr. Kadera. W roku 1922 śp. dr. Hładij objął stanowisko naczelnego lekarza szpitala Bonifratrów i na tem stanowisku zmarł. Ponadto był zmarły naczelnym chirurgiem w okr. dyr. P&P Kraków. Zm. zajmował się żywo sportem i piastował godność prezesa K. S. Cracovia oraz był wiceprezesem klubu automobilistów oraz jego członkiem honorowym. Świat naukowy traci w zmarłym wybitnego chirurga. Pozostawił po sobie wielki dorobek naukowy. Zmarły liczył 51 lat.

O POWOŁANIE CZŁONKÓW KOMITETU ROZBUDOWY M. KRAKOWA. Stosownie do przepisu § 1 rozporządzenia ministerstwa skarbu w porozumieniu z innymi ministerstwami zarząd m. Krakowa wzywa wszystkie mające siedzibę w Krakowie należące do związków rewizyjnych spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie budowlano-mieszkaniowe, organizacje zawodowe pracownicze i robotnicze, stowarzyszenia i związki lokatorów, aby do dnia 1 marca br. przedstawiły zarządowi miasta osoby, z pośród których mają być powołani nowi członkowie komitetu rozbudowy m. Krakowa. Dotyczące pisma winny zawierać między innymi następujące szczegóły: imię i nazwisko kandydata, jego zawód, miejsce jego zamieszkania, przy spółdzielniach dowód przynależności do związku rewizyjnego, pieczęć i podpisy przedstawicieli spółdzielni, związku wzgl. stowarzyszenia. Ewentualnych informacji udziela wydział I zarządu miasta (ratusz II p. Nr. drzwi 30) w godzinach urzędowych.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI LIGI MORSKIEJ I KOLONJALNEJ W KRAKOWIE. Dzisiaj rozpoczynają się uroczystości Ligi morskiej i kolonjalnej o godz. 6 wieczór pochodem orkiestr ulicami Krakowa. Zbiórka orkiestr przed wartą główną w Ryńku gl. Jutro w niedzielę o godz. 11 pochód od strony Wawelu, Podwalem, ul. Szewską na Rynek, gdzie nastąpi podniesienie bandery. Przemawiać będzie delegat Ligi morskiej i kolonjalnej

WYJAZDY STRAŻY POŻARNEJ DO WYPADKÓW. Wczoraj wyjechała straż pożarna do fabryki obuwia „Delka” przy ul. Rękawka 32, gdzie zapalił się rozlany na podłodze kauczuk. Straż ogień zlokalizowała. — Na dachu budynku

urzędu celnego na krakowskim dworcu towarowym zapalili się deski. Przechodnie wcześniej ogień zauważyli i wezwali straż, która stłumiła natychmiast pożar. Szkoda nieznaczna. — Wreszcie podczas wczorajszej wichury inierwenjowała straż pożarna na ul. Kalwaryjskiej, gdzie parkan okalający parcelę groził rumięciem. Straż uroczyła parkan i powróciła do koszar.

Z KRONIKI POLICYJNEJ. P. Alfredowi Langrodowi, właścicielowi zakładu przemysłowo-handlowego, z domu przy alei Grottigera 7 skradziono 7 kwater do okien. — Józefowi Bylicy, szoferowi, gdy pozostawił auto na ul. Popieła, skradł nieznanymi sprawca koźuch i licznik. — Z kurnika Natana Alstera przy ul. Ciemnej 13 skradziono 10 kur, gęs i 8 kg. puchu łącznej wartości 200 zł. Aresztowano Janinę Feliciak (lat 22) i Hermana Felczera (lat 25) znanego złodzieja za kradzież zegarka ze złotym łańcuszkiem wartości 200 zł. Nadto za współudział w tej kradzieży zatrzymano Zofję Machetę (lat 22).

AMATORZY ENCYKLOPEDJI. Mieczysław Jekiela (lat 14) i Marjan Radwan (lat 14) aresztowani zostali za kradzież 12 tomów encyklopedji wartości 300 zł. Kradzieży tej dopuścili się oni w bibliotece Bursy młodzieży rękodzielniczej przy ul. Skarbowej 2. Skradli oni również tam żarówkę z choinek z kaplicy teje bursy oraz torebkę damską z dokumentami na szkodę p. Antoniny Oliwy, zam. przy ul. Kościuszki 61. Młodociąnych przestępców odstawiono do więzienia.

TEATRY I KONCERTY

PIERWSZY GOŚCINNY WYSTĘP A. FERTNERA. Dzisiaj w sobotę pierwsze przedstawienie komedji I. Mirandea „Panna z dyplomacji”, w opracowaniu scenicznym reżysera W. Nowakowskiego. W komedji tej rozpoczyna dzisiaj krótką gościnę świetny artysta Teatru Narodowego w Warszawie Antoni Fertner, który wystąpi w roli ministra w otoczeniu artystów naszej sceny pp.: Ankiewicz Szykowskiej (rola tytułowa), Granowskiej, Kosteckiej, Daszyńskiej, Bodnarskiej, Solarskiego, Woźnika, Wrońskiego, Pągowskiego, Słazewskiego. Oprawę dekoracyjną przygotował H. Zwoliński. „Panna z dyplomacji” powtórzona będzie jutro w niedzielę wieczorem. — Jutro popołudniu poraz czternasty zabawna komedja angielska „Prawie noc poślubna”.

WZNOWIENIE „LOHENGRINA” R. WAGNERA. — W poniedziałek 19 bm. wznawia opera krakowska dzieło R. Wagnera „Lohengrin” z gościnnym występem primadonny opery warszawskiej Ireny Cywińskiej w partji Elzy i tenora opery poznańskiej Kazimierza Czarnckiego w partji tytułowej. Reszta ról w wykonaniu wytrawnych artystów opery krakowskiej pp.: Pastówny, Romanowskiego, Mazanka i Mazurka. W części chóralnej znajdzie szerokie pole do popisu doskonały chór krakowskiego Towarzystwa operowego.

ODCZYTY I ZEBRANIA

POLSKA AKADEMJA UMIEJĘTNOŚCI. — Posiedzenie wydziału filologicznego odbędzie się w poniedziałek 12 bm. o godzinie 5 popołudniu. Porządek dzienny: czł. St. Kot: „Charakterystyka Polaki i Polaków na tle porównawczem w starych rytmach” (część I). Potem odbędzie się posiedzenie administracyjne.

TRAVEN

77

KREW I BAWELNA

W południe przybyliśmy do większej stacji, gdzie pociąg zatrzymuje się jakich czterdzieści minut na obiad. W restauracji dworcowej — naturalnie znów Chińczycy — stało na kilku wielkich stołach już przygotowanych trzydzieści nakryć. Połowa talerzy była napelniona zupą. Jednym szybkim spojrzeniem wymiarkował właściciel na ilu gości może liczyć. Niektórzy nie jedli kompletnego obiadu, ale kazali podawać sobie à la carte. Gorzej na tem wyszli. Porcje nie były ani większe ani lepsze, niż w kompletnym obiedzie, ale zato droższe.

Potem nastąpiło długie, męczące długie popołudnie jazdy. Pociąg pędził ciągle przez jednakowy krajobraz. Dżungla, prerja, busz. Pociąg, idący w przeciwnym kierunku, który krzyżował się z nami na stacji w południe, przywiózł gazety poranne. Sprzedawano je w pociągu. Wogóle można było w pociągu dostać rozmaitych rzeczy: piwa, wina, lemoniady, czekolady, owoców, słodyczy, cygar, papierosów. Wszystkie napoje były mrożone, a kto nie miał pieniędzy, dostawał dobrą czystą wodę z lodem, którą sobie sam przynosił.

Wieczorem o dziewiątej wysiedliśmy na

małej stacyjce. Była to stacja macierzysta mr. Pratta. Poszliśmy do kantyny, będącej równocześnie głównym urzędem pocztowym. Mr. Pratt pozdrowił właściciela kantyny, niejakiego senjora Gomez i przedstawił mu mnie.

No, do jedzenia, to co gdzieindziej nazywa się jedzeniem, tego nie można dostać w takich kantynach. Ale nie można też umrzeć z głodu. Wzięliśmy puszkę vancouverkiego jesiotra, kilka puszek hiszpańskich sardynek, kilka puszek wiedeńskich parówek (wyrabianych w Chicago), puszkę sera marki Kraft (siła), ale mimoto dobrego i mocnego choć drogiego jak złoto. A wreszcie wzięliśmy jeszcze paczkę crackerów, bo nie było chleba ani bułek. Co można z niemi też byłoby począć na wsi? Na drugi dzień byłyby twarde, jak kamień, albo kompletnie spleśniałe, albo pokryte zewnątrz i wewnątrz drobnymi, czerwonymi mróweczkami. Crackery są to czworokątne suchary, wielkości tłoni i podejrzewam mocno fabrykanta, że chce temi crackersami przyzwyczać chrześcijan do smaku macy. Gdy mi ktoś raz dał macę do skosztowania, powiedziałem mu: „Nie nabieraj mnie pan, to przecież jest cracker”. A więc taki smak ma cracker. Okropnie mdły i niezdecydowany. Ale czegoś innego nie ma. I o ile nie jest się za indjańskimi tortillami, to są owe crackery najzdrowszym

chlebem w okolicach podzwrotnikowych; gdyż europejski, a co dopiero niemiecki chleb przewróciłby tutaj człowiekowi żołądek do góry nogami i po tygodniu zawiódłby go na cemetario. Cemetario jest to miejsce, gdzie chowają tutaj nieboszczyków, miejsce nazywane gdzieindziej cmentarzem.

Ale o cmentarzu nie myśleliśmy wcale, gdyż zabieraliśmy się wraz z senjorem Gomez do tegoż zapasów piwa i tequili. Byliśmy, wprawdzie po należnym czasie także nieboszczykami, ale jeszcze nie dojrzałymi do pochowania. Owinęliśmy się w nasze koce i położyliśmy się na podłogę w pokoju bilardowym kantyny. Senjorowi Gomez powiodło się lepiej. Poszedł do swojej żony i miał miększe legowisko, niż my.

17.

Z tą myślą o jakiejś kobiecie, albo o kobiecie wogóle — tak dokładnie już tego nie pamiętam — zasnąłem, i z myślą o kobiecie, tym razem o ściśle określonej, obudziłem się następnego ranka. Tą kobietą była mrs. Pratt. Przybyła swoim ffordem z ranca, by coś zakupić w kantynie. Przy tej sposobności znalazła swego małżonka, którego jeszcze nie była oczekiwała i znalazła go w takim stanie, w jakim byłaby go chyba jaknajmniej oczekiwała.

(Ciąg dalszy nastąpi)

PIERWSZA POLSKA WYPRAWA POLARNA NA WYSPĘ NIEDZWIEDZIA. Ze względu na duże zainteresowanie p. Stanisław Siedlecki powtórzy odczyt swój pod powyższym tytułem dziś w sobotę o godzinie 19 w sali Instytutu geograficznego Uniw. Jagiell. (Grodzka 64).

ODCZYT „O PARKACH NARODOWYCH ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PARKU NARODOWEGO TATRZAŃSKIEGO“ (z przeżroczami) wygłosi prof. dr. Wł. Szafer na zebraniu Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we wtorek 13 bm. o godzinie 6:15 popołudniu w sali wykładowej zakładu mineralogicznego Uniw. Jag. (ul. Gołębia 11). Goście mile widziani.

KARNAWAŁ

„PIENIĄDZ TO NIE WSZYSTKO“ — stara to maksyma jak świat, znana od epoki kamiennej do dni dzisiejszych. Radość — humor — wesele — to grunt! Gdzie je znaleźć? Gdzie szukać pośród kłopotów obecnych czasów?... No chyba wiadomym jest, że tylko na redukcje artystów teatru miejskiego im. J. Słowackiego, która odbędzie się w dniu dzisiejszym w salach Starego Teatru. Komitet organizacyjny przygotował cały szereg niespodzianek, utrzymanych narazie w dyskrekcji. To pewne, że nie zabraknie niczego. Wspaniałe premje, nagradzające konkursy, jako przepiękne dary znanych form krakowskich — muzeum międzynarodowe — nieustający kabaret literacko-artystyczny — oraz liczne atrakcje przy dźwiękach orkiestry, złożonej z dwóch kompletów, pod znakomitą kierownictwem Zygmunta Glücksmana, uświetniać będzie tę noc szalu karnawałowego. Bilety i zaproszenia do nabycia w kasie Starego Teatru od godziny 9 rano bez przerwy, oraz w kasie teatru miejskiego w godzinach od 4 do 6 popołudniu.

AKADEMICKA MŁODZIEŻ SOCJALISTYCZNA urządza jak co roku tradycyjnemu całej noc tańczącego śledzia. Doborowa orkiestra, szereg niespodzianek i wesołe towarzystwo sprawią, iż tylko na Śledziówce będzie się można dobrze zabawić. A więc spotykamy się we wtorek o godzinie 9 wieczorem w Domu Robotniczym (ul. Dunajewskiego 5, II piętro).

SPORT

KRAKOWSCY SĘDZIOWIE PIŁKARSCY PRZECIWKO SABOTOWANIU WŁADZ PIŁKARSKICH. Sprawa odebrania sędziom piłkarskim autonomii wywołała w Polsce sportowej żywe zainteresowanie. Ostatnie walne zgromadzenie PKS odbyte w Warszawie powzięło ostrą rezolucję, która w końcowym ustępie zapowiada, że na wypadek zniesienia autonomii sędziowskiej, wszyscy sędziowie złożą legitymacje i nie zgłoszą akcesu do nowej władzy sędziowskiej, podporządkowanej bezpośrednio PZn i okręgom. PKS wezwiał wszystkie okręgi sędziowskie do podjęcia tej uchwały. Otóż w Krakowie odbyło się 8 lutego zebranie sędziów piłkarskich, które miało zsolidaryzować się z rezolucją PKS. Tymczasem zaszła niespodziewana reakcja ze strony krakowskich sędziów. Zabrał głos najstarszy sędzia piłkarski, założyciel i twór-

ca magistratury sędziowskiej w Polsce, dr. Józef Lustgarten, który w doskonałym i rzeczowym przemówieniu oparł się w stanowczych słowach rezolucji PKS. Powołał się na ideowe stanowisko i bezinteresowne sędziów, którym władom podlegają. Nawoływanie do sabotażu, czy do strajku, skwalifikował jako rzecz karygodną i niegodną ideowego i szlachetnego sportowca. Domagał się skreślenia z rezolucji ustępu, nawołującego do buntu i sabotażu, oraz tego ustępu, który mówi o tem, że na wypadek odebrania autonomii sędziowie ulegaliby wpływom działaczy klubowych. Przystąpiono do głosowania. Za rezolucją PKS, wzywającą sędziów piłkarskich do strajku, nie podniosła się ani jedna ręka. Uchwalono natomiast rezolucję, zawłoskowaną przez dra Lustgartena. Uchwała ta będzie mieć poważne znaczenie. Wykazuje ona dobitnie, jak nieopatrznie i demagogicznie rozumieeli delegaci okręgów swoje obowiązki na walnym zgromadzeniu PKS w Warszawie. Charakterystycznym jest, że wnioskodawcą o zniesienie autonomii jest krakowski OZPN i że przeciwko sabotażowi opowiadają się właśnie sędziowie piłkarscy Krakowa. Mówi to wyraźnie o tem, że na utrzymaniu autonomii zależy tylko niektórym sędziom, stojącym u ołtarza. Ogółowi jest zupełnie obojętnym, do jakiej władzy należą.

KS RYBNIK—CRACOVIA. Jutro w niedzielę odbędą się o godzinie 2:45 popołudniu zawody towarzyskie między ligową Cracovią a drużyną śląską Rybnik, który należy do najsilniejszych przedstawicieli okręgu śląskiego.

DOROCZNE WALNE ZEBRANIE ZWIERZYNIECKIEGO KLUBU SPORTOWEGO odbędzie się 17 lutego o godzinie 5 popołudniu w świetlicy pracowników wodociągu miejskiego (ul. Senatorska 1). W razie braku kompletu następnego walnego zgromadzenie odbędzie się pół godziny później bez względu na ilość osób.

ZWIĄZKI I ZGROMADZENIA

POSIEDZENIE WYDZIAŁU RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH odbędzie się we wtorek 13 bm. o godzinie 6:30 wieczór w sekretarjacie Rady (ul. Dunajewskiego 5, II piętro).

WALNE ZEBRANIE „SAMOPOMOCY“ CZŁONKÓW ZZZK PRZY KOLE MIEJSCOWYM KRAKÓW odbędzie się w niedzielę 11 lutego o godzinie 10 przedpołudniem przy ul. Warszawskiej 15/17 z następującym porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zebrania „Samopomocy“, 2) Sprawozdanie kasowe i finansowe „Samopomocy“, 3) Sprawozdanie komisji rewizyjnej, 4) Dyskusja, 5) Udzielenie absolutorjum zarządowi „Samopomocy“ ZZZK, 6) Wnioski i interpelacje. — W razie braku kompletu zebranie odbędzie się w godzinę później, bez względu na ilość obecnych z tym samym porządkiem dziennym.

WALNE ZGROMADZENIE ROBOTNIKÓW BUDOWLAN YCH W KRAKOWIE odbędzie się w niedzielę 25 bm. o godzinie 10 przedpołudniem w Domu Robotniczym (ul. Dunajewskiego 5, II piętro), z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie, 2) Odczytanie protokołu, 3) Sprawozdanie zarządu i kasowe, 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej, 5) Wybór nowego zarządu, 6) Dyskusja i wnioski. — W razie braku kompletu zebranie odbędzie się w godzinę później bez względu na ilość obecnych, z tym samym porządkiem dziennym.

POWIATOWY KOMITET PPS W NOWYM SĄCZU uprasza wszystkich członków partji o składanie legitymacji partyjnych celem przeglądu w sekretarjacie PPS w Domu Robotniczym (Dunajewskiego 5, II piętro) w czasie od 16 do 28 lutego.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Panna z dyplomacji“ (premjera).
Niedziela popołudniu: „Prawie noc poślubna“; wieczorem: „Panna z dyplomacji“.
Poniedziałek: „Panna z dyplomacji“.

KINOTEATRY

Adria: „Hrabia Zarow“.
Apollo: „Piękny jest świat“ (M. Chevalier).
Atlantyk: „Jenny Gerhardt“.
Bagatela: „Zabawka“ (Pogorzelska i Bodo).
Dom żołnierza: „On i jego siostra“.
Muzeum: „Wschód słońca“.
Promień: „Dobroczyńca ludzkości“ i „Dziwne przygody Flipa i Flapa“.
Słońko: „W każdym porcie dziewczyna“.
Świt: „Przybłęda“ (film polski).
Sztuka: „Nie będziesz kurtyzana“.
Ulecha: „Papryka“.
Wauw: „Parada rezerwistów“ (Dymcza, Wałtorf).

RADJO KRAKOWSKIE

Sobota 10 lutego

7.00: Audycja poranna. 11.40: Przegląd prasy. 11.50: Wiadomości bieżące 1:57: Sygnał czasu, hejnał. 12.05: Koncert jazzowy z Warszawy. 12.30: Wiadomości meteorologiczne. 12.55: Dziennik południowy. 15.25: Wiadomości gosp. darcze. 15.40: Pieśni z Warszawy. 15.55: Kronika harcerska. 16.00: Audycja dla chorych. 16.40: Kurs średni francuskiego z Warszawy. 16.55: Koncert muzyki lekkiej z Warszawy. 17.50: Na czasie. 18.00: Odczyt z Warszawy. 18.20: Koncert z Warszawy. 19.05: „Co sycić w świecie?“ — dra Reguły. 19.20: Przemówienie kontradmirała Świrskiego. 19.25: Kwadrans literacki z Warszawy. 19.40: Wiadomości sportowe. 19.47: Dziennik wieczorny. 20.00: Odczyt z Warszawy: „Myśli wybrane“. 20.02: Przemówienie generała Dreszera. 20.10: Koncert szopenowski z Warszawy. 21.00: Opera z Medjolanu z teatru La Scala: „Gioconda“ Ponchiello. W przerwach: Skrzynka techniczna i wiadomości meteorologiczne.

Niedziela 11 lutego

9.00: Audycja poranna. 10.00: Nabożeństwo z Oksywji. 11.57: Sygnał czasu. 12.00: Sygnał czasu z Gdyni. 12.03: Konkurs skoków o mistrzostwo Polski ze skoczni na Krokwi w Zakopanem. 12.15: Poranek muzyczny z Filharmonji warszawskiej; utwory Karłowicza. W przerwie: Fragment skoków na Krokwi w Zakopanem. 14.00: Wyniki z Zakopanego. 14.20: Pogadanki dla rolników. 14.50: Gramofon. 15.00: Szanuj zdrowie należycie: „O niektórych objawach chorobowych, przez kobiety najczęściej lekceważonych“ — wygłosi dr. H. Goldberger. 15.20: Audycja muzyczna z Warszawy. 16.00: Audycja dla dzieci. 16.30: Gramofon. 16.45: Kwadrans literacki z Warszawy. 17.00: Pogadanka z Warszawy: „Ubranie stosowne do zajęcia“. 17.15: Przemówienie generała Sosnkowskiego. 17.30: Muzyka z Warszawy. 18.00: Słuchowisko ze Lwowa: „Wino, jedzenie i śpiew“ — St. Wasylewski. — 18.40: Koncert chóru Eryana ze Lwowa. 19.05: Rozmaitości, komunikaty. 19.15: Odczyt: „Podróż do kresu nocy“ Celine'a (najgłośniejsza powieść ostatniego sezonu), wygłosi dr. Z. Grabowski. 19.30: Radiotygodnik dla młodzieży. 19.45: Wiadomości bieżące. 19.50: Przemówienie przedstawiciela rządu. 20.00: Myśli wybrane. 20.02: Wieczór utworów Lehara. 20.50: Dziennik wieczorny. 21.00: Feljeton z Warszawy: „Staropolskie zapusty“. 21.15: Na wesołej fali lwowskiej. 22.15: Wiadomości sportowe. — 22.25: Muzyka lekka z Oksywji. 23.00: Wiadomości meteorologiczne. 23.05: Muzyka taneczna. 24.00: Hejnał.

NAKLADEM TOWARZYSTWA UNIwersytetu Robotniczego

ODDZIAŁU IM. ADAMA MICKIEWICZA W KRAKOWIE

wyszła z druku

EMILA HAECKERA

HISTORJA

SOCJALIZMU w GALICJI

I NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM

TOM I

206 stronice dużego formatu z 27 ilustracjami

Cena egzemplarza 4 zł.
z przesyłką poleconą 5 zł. 20 gr.

Do nabycia w administracji „Naprzodu“
w Krakowie (Dunajewskiego 5) i w księgarniach

Wysyłka tylko za gotówkę.

WIELKIE WYGRANE:

300.000 zł.
150.000 „
100.000 „
75.000 „
50.000 „
50.000 „

i wiele innych wygranych padło ostatnio w największej w Polsce kolekturze

J. WOLANOW

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 154.

Cena 1/4 zł 10, połówki zł 20, całego losu zł 40.

Ciągnięcie I-ej klasy już 16-go lutego

Zamiejscowym wysyła się natychmiast po wpłaceniu należności do P. K. O. na konto Nr. 18.814

Radzimy przeto wszystkim nabywać losy w tej szczęśliwej kolekturze.

SPÓŁDZIELNIA INTROLIGATORÓW

z ogr. odpow.

we Lwowie

ulica Bourlarda L. 2

Telefon Nr. 57-25.

Niewygodne

gorsety i pasy, zagraniczne lub krajowe, poprawia i przerabia na wygodne jedyna w Polsce pracownia

Franciszki Haeckerowej
Kraków, Rynek Gł. 30,

gdzie każdy model robiony jest indywidualnie, na miarę, a nie tuzinowo czyli tandetnie.